

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych
2011

Unia Europejska

przewodnik po źródłach informacji

Autorzy:

Departament Informacji Europejskiej, MSZ

Okładka:

Praca autorstwa Magdaleny Poraszko z Liceum Plastycznego w Supraślu, wyróżniona w ogólnopolskim konkursie na plakat pod hasłem „Zjednoczeni w różnorodności. Polska w dialogu kultur Europy”

Projekt graficzny serii:

Techna Studio

www.techna.pl

Skład i przygotowanie poligraficzne: Monika Mańk

Zdjęcia w tekście: The Audiovisual Library of the European Commission,
The Photographic Library of the Council of the European Union

Opracowanie redakcyjne: Elżbieta Nowicka, Departament Informacji Europejskiej MSZ

Publikacja dystrybuowana nieodpłatnie

© Ministerstwo Spraw Zagranicznych

al. J. Ch. Szucha 23

00-580 Warszawa

www.msz.gov.pl

www.polskawue.gov.pl

Warszawa 2011

ISBN 978-83-62520-00-8

Od autorów	2
Dla każdego	3
Dla obywatela Unii Europejskiej	15
Rynek pracy i szkolenia	24
Dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych skorzystaniem z funduszy strukturalnych UE	28
Dla samorządowców	33
Dla nauczycieli i młodzieży	37
Dla rolników	40
Do poczytania	44

Od autorów

Jak poprawnie wypełnić wniosek o dofinansowanie projektu z funduszy Unii Europejskiej? Jak znaleźć pracę w innym kraju UE? Jak wyjechać na stypendium naukowe? Jakie prawa przysługują obywatelom Unii? Co się stanie po zastąpieniu złotówki przez euro? – takie pytania pojawiają się w codziennych rozmowach Polaków coraz częściej. Nierzadko jednak trudno znaleźć na nie odpowiedź. Najczęściej nie wiadomo nawet, do kogo się zwrócić z prośbą o pomoc. Poza tym istnieje obawa, że uzyskanie informacji może być kosztowne.

Jeszcze przed akcesją Polski do Unii Europejskiej powstało wiele instytucji i ośrodków zajmujących się profesjonalnym doradztwem i informacją w zakresie integracji europejskiej. Ich liczba od 1 maja 2004 r. jeszcze się zwiększyła. Aby podnieść ja-

kość świadczonych usług, a także sprostać wyzwaniom konkurencji, coraz częściej instytucje te specjalizują się w dostarczaniu szczegółowych informacji w konkretnej dziedzinie. Taka sytuacja sprawia, że łatwo się w tej mnogości punktów i źródeł informacji o Unii Europejskiej pogubić. Nie zawsze wiadomo, gdzie szukać pomocy.

Niniejsza publikacja stanowi próbę usystematyzowania i uporządkowania informacji o miejscach, w których bezpłatnie można uzyskać porady w zakresie problematyki unijnej. Umieszczono w niej adresy zarówno punktów udzielających informacji ogólnych, jak i wyspecjalizowanych ośrodków, stworzonych specjalnie dla rolników, przedsiębiorców czy nauczycieli. Autorzy mają nadzieję, że dzięki temu przewodnikowi poszukiwanie informacji na tematy związane z integracją europejską stanie się znacznie prostsze.

Dla każdego

Szukasz ogólnych informacji związanych z integracją europejską? Interesuje Cię historia Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej? Chcesz wiedzieć, jak funkcjonują Komisja Europejska i Parlament Europejski? Chcesz być na bieżąco z najnowszymi aktami prawa unijnego?

Poniżej znajdziesz spis ogólnych źródeł informacji oraz punktów informacyjnych i doradczych.

Portal Unii Europejskiej – europa.eu – zawiera informacje o instytucjach i dziedzinach działania UE oraz o aktach prawa UE. Użytkownicy portalu mogą m.in. zadawać pytania komisarzom, wyrażać opinie na temat projektów prawnych oraz wymieniać się uwagami i spostrzeżeniami.

Portal umożliwia każdej odwiedzającej go osobie dostęp m.in. do:

- statystyk i sondaży,
- telewizji Europe by Satellite,
- księgarni UE,
- spisu teleadresowego instytucji UE oraz spisu źródeł informacji,
- dokumentów wewnętrznych instytucji unijnych,
- informacji o zamówieniach publicznych.

Dzięki umieszczonej w portalu bazie aktów prawnych EUR-Lex z łatwością udaje się odnaleźć potrzebne dokumenty.

Adres strony internetowej:

<http://www.europa.eu>

Telewizja Europe by Satellite (EbS) – jest oficjalną telewizją Unii Europejskiej. Działa od 1995 r. Wypowiadając się w 23 językach w imieniu trzech pod-

stawowych instytucji unijnych, EbS informuje o codziennych działaniach UE, odgrywając ważną rolę w przybliżaniu unijnych spraw obywatelom. Ze względu na szybkość i bezpośredniość przekazu serwis ma duże znaczenie nie tylko dla dziennikarzy, ale jest też atrakcyjnym dla każdego źródłem wiedzy o bieżących wydarzeniach. Dostęp do serwisu jest możliwy za pośrednictwem internetu, a także niekodowanego sygnału z satelity Astra SIRIUS 2. Europe by Satellite.

DG Communication, European Commission

Berlaymont 4/363

Rue de la Loi, 200

B-1049 Brussels

tel. +32 2 296 41 05

faks: +32 2 23012 80

Adres strony internetowej:

<http://ec.europa.eu/avservices/ebs>

Serwis EUtube – odrębny kanał poświęcony Unii Europejskiej, uruchomiony w ramach popularnego serwisu internetowego YouTube (pod adresem <http://pl.youtube.com/EUtube>). Znaleźć w nim można krótkie filmy przedstawiające w ciekawy i nieszablony sposób zasady funkcjonowania UE oraz nowości z zakresu jej działania. Portal uruchomiono w 2007 r.

Dzięki takiej formie promocji Komisja Europejska z łatwością może trafić także do młodzieży i zainteresować ją sprawami europejskimi.

Adres strony internetowej:

<http://youtube.com/eutube>,

<http://pl.youtube.com/EUtube>

Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej (KE)

– Komisja Europejska ma przedstawicielstwa we wszystkich państwach członkowskich UE. Ich

głównym zadaniem jest zapewnienie sprawnego przepływu informacji między KE a obywatelami, administracją rządową i samorządową oraz organizacjami pozarządowymi w danym kraju. Do zadań przedstawicielstwa należy również informowanie instytucji UE o sytuacji gospodarczej, społecznej i ekonomicznej danego państwa.

Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel.: +48 (22) 556 89 89
faks: +48 (22) 556 89 98
e-mail: comm-rep-poland@ec.europa.eu
Adres strony internetowej:
<http://www.ec.europa.eu/polska>

Punkt Informacyjny UE

ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel.: +48 (22) 556 89 70, 71
e-mail: infopoint_eu@e.pl

Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego (PE)

– jego zadaniem jest informowanie obywateli o działalności Parlamentu Europejskiego i jego posłów oraz wspieranie ich pracy. Ponadto biuro:

- współpracuje z mediami;
- inspiruje debaty dotyczące integracji europejskiej,
- utrzymuje kontakty ze środowiskami opiniotwórczymi (ekspertkami, akademickimi itp.),
- współpracuje z Sejmem RP i Senatem RP oraz samorządami lokalnymi;
- informuje PE o sytuacji w Polsce.

Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego w Polsce

ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel.: +48 (22) 595 24 70
faks: +48 (22) 595 24 80
e-mail: epwarszawa@europarl.europa.eu
Adres strony internetowej:
<http://www.europarl.europa.eu/warszawa>

Serwis internetowy „Polska w UE” – na stronie internetowej <http://www.polskawue.gov.pl> można znaleźć m.in. informacje o tym, jak:

- złożyć skargę indywidualną do KE;
- znaleźć pracę w instytucjach UE;
- odnaleźć tłumaczenia aktów prawnych Unii Europejskiej.

Dodatkowo także o:

- historii Unii Europejskiej, zasadach funkcjonowania, finansowania, kolejnych rozszerzeniach;
- źródłach informacji o UE (bazy książek, linki do stron internetowych oraz baza sieci informacyjnych o UE);
- Centrum Informacji Europejskiej w Warszawie i Regionalnych Centrach Informacji Europejskiej na terenie całego kraju.

Adres strony internetowej:
<http://www.polskawue.gov.pl>

Serwis internetowy „Polska Prezydencja w Radzie UE”

– www.prezydencjaue.gov.pl poświęcony jest polskim przygotowaniom do sprawowania przewodnictwa w Radzie UE w II połowie 2011 r. Na stronie można znaleźć odpowiedzi na pytania: czym jest prezydencja – jakie są jej zadania, kolejność oraz

jakie były cele i konkluzje poprzednich prezydencji; jak są prowadzone przygotowania do polskiego przewodnictwa w Radzie UE i kto w nich uczestniczy. W zakładce dla mediów można zapoznać się z komunikatami prasowymi, zapowiedziami, a także wystąpieniami i wywiadami pełnomocnika rządu czy zapoznać się z treścią artykułów prasowych dotyczących obecnej lub poprzednich prezydencji.

Ze strony internetowej można pobrać biuletyn, zdjęcia z oficjalnych wizyt i rozmów oraz dokumenty. Ponadto można korzystać z newslettera, RSS i szybkiego przekierowania na portale społecznościowe; wypełnić sondę internetową oraz zobaczyć, co nowego dzieje się na koncie Facebook dot. polskiej prezydencji. Serwis administrowany jest przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Departament Koordynacji Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej.

Adres strony internetowej:

<http://prezydencjaue.gov.pl>

Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP zajmuje się od 1 stycznia 2010 r. koordynacją spraw związanych z integracją Polski z Unią Europejską. Główne zadania ministerstwa w tym zakresie dotyczą przede wszystkim:

- udziału administracji rządowej w pracach instytucji UE;
- działalności informacyjnej i edukacyjnej służącej rozpowszechnianiu wiedzy o integracji europejskiej i zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej oraz polityce rządu RP w tej dziedzinie;
- zgodności polskiego prawa z prawem UE oraz ochrony interesów Polski w postępowaniach przed instytucjami sądowymi Unii Europejskiej i Trybunałem Europejskiego Porozumienia

o Wolnym Handlu (EFTA);

- przygotowania administracji rządowej do wykonywania zadań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej;
- zatrudnienia obywateli polskich w instytucjach i agendach UE.

Departament Informacji Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych – opracowuje i wdraża strategię oraz programy informacyjne i edukacyjne dotyczące problematyki integracji europejskiej, zasad funkcjonowania UE i członkostwa Polski w UE. Szczególną uwagę poświęca informacjom dotyczącym przygotowań do sprawowania przez Polskę prezydencji w Radzie UE w II połowie 2011 r. i wprowadzenia euro w Polsce. Departament prowadzi Centrum Informacji Europejskiej wraz z Biblioteką oraz koordynuje działania sieci Regionalnych Centrów Informacji Europejskiej.

Departament Informacji Europejskiej
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa
tel.: +48 (22) 455 54 88
faks: +48 (22) 455 54 89
e-mail: DIE.Sekretariat@msz.gov.pl

Centrum Informacji Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych (CIE MSZ) – funkcjonuje od 1997 r. (od 1 stycznia 2010 r. w ramach Departamentu Informacji Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych). Jego zadaniem jest informowanie społeczeństwa o zagadnieniach związanych z Unią Europejską i członkostwem Polski w UE. W CIE MSZ można otrzymać bezpłatne materiały informacyjne i publikacje. Osoby poszukujące

informacji o integracji europejskiej mogą skorzystać z dostępu do internetu. W Centrum Informacji Europejskiej działa Biblioteka Depozytowa z bogatym księgozbiorem z dziedziny integracji europejskiej. W Centrum organizowane są wykłady otwarte oraz lekcje europejskie. CIE prowadzi także działalność informacyjno-promocyjną podczas imprez masowych, konferencji i targów. Na stronie internetowej <http://www.cie.gov.pl> znajdują się informacje o działalności Centrum i realizowanych przez nie projektów, katalogi biblioteczne oraz dane punktów informacyjnych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Urzędu m. st. Warszawy funkcjonujących w siedzibie CIE MSZ.

Centrum Informacji Europejskiej
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
ul. Krucza 38/42
00-512 Warszawa

tel. +48 (22) 455 54 54
faks: +48 (22) 455 54 53
e-mail: cie@m.sz.gov.pl
<http://www.cie.gov.pl>

Biblioteka Depozytowa

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
ul. Krucza 38/42
00-512 Warszawa
tel. +48 (22) 455 54 54
faks: +48 (22) 455 54 53
e-mail: biblioteka@m.sz.gov.pl,
www.biblioteka.polskawue.gov.pl

Regionalne Centra Informacji Europejskiej (RCIE)

– to koordynowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych sieć punktów, których celem jest informowanie społeczności lokalnych o Unii Europej-

skiej. Można w nich zasięgnąć informacji i uzyskać dostęp do bezpłatnych materiałów oraz publikacji na temat UE. RCIE oferują także darmowy dostęp do internetu, wykłady otwarte oraz możliwość skorzystania ze specjalistycznych konsultacji. Ponadto ośrodki współpracują ze szkołami i bibliotekami, organizując lekcje europejskie, oraz z władzami lokalnymi, prowadząc spotkania informacyjne i szkolenia dla pracowników samorządowych.

Województwo kujawsko-pomorskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Toruniu

ul. Mostowa 27

87-100 Toruń

tel./faks: +48 (56) 652 11 21

e-mail: rcie@rcie.torun.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.torun.pl>

Województwo lubelskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Lublinie

ul. M. Skłodowskiej-Curie 3

20-029 Lublin

tel.: +48 (81) 534 93 88,

faks: +48 (81) 534 61 92

e-mail: biuro@rcie.lublin.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.lublin.pl>

Województwo lubuskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Zielonej Górze

al. Niepodległości 7a

65-048 Zielona Góra

tel./faks: +48 (68) 453 91 01

e-mail: rcie@rcie.zgora.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.zgora.pl>

Województwo łódzkie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Łodzi

ul. Piotrkowska 262/264

90-361 Łódź

tel.: +48 (42) 291 03 15

faks: +48 (42) 637 05 86

e-mail: rcie@ie.lodz.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.lodz.pl>

Województwo małopolskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Krakowie

ul. Mikołajska 4 (Mały Rynek)

31-027 Kraków

tel.: +48 (12) 421 30 15

faks: +48 (12) 423 19 26

e-mail: centrum@federacja.krakow.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.centrum.krakow.pl>

Województwo mazowieckie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Ostrołęce

ul. Baśniowa 14

07-412 Ostrołęka

tel.: +48 (29) 760 30 45, +48 608 487 333

faks: +48 (29) 760 30 45

e-mail: rcie_ostroleka@arrmpw.org.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.arrmpw.org.pl>

Biblioteka Europejska w Ostrołęce

ul. Kołobrzeska 15, sala 13 B

tel. 784 24 67 30, 696 372 409

<http://www.arrmpw.org.pl>

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Płocku

al. Kilińskiego 12

09-402 Płock

tel.: +48 (24) 366 41 66

faks: +48 (24) 366 42 04

e-mail: rcie@rcie.plock.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.plock.pl>

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Radomiu

ul. Struga 7A

26-600 Radom

tel.: +48 (48) 384 53 53

faks: +48 (48) 365 49 70

ul. Chorzowska 16/18,

26-600 Radom

tel.: +48 (48) 365 69 28

e-mail: info@rcie.radom.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.radom.pl>

Województwo opolskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Opolu

ul. Słowackiego 10

45-364 Opole

tel.: +48 (77) 454 26 21, +48 (77) 423 29 11

faks: +48 (77) 423 28 96

e-mail: rcie@fundacja.opole.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.opole.pl>

Województwo podkarpackie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Rzeszowie

ul. Sucharskiego 2

35-225 Rzeszów

tel.: +48 (17) 866 11 82

faks: +48 (17) 866 11 83

e-mail: rcie@wsiz.rzeszow.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.rzeszow.pl>

Województwo podlaskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Białymstoku

ul. Lipowa 14

15-427 Białystok

tel./faks: +48 (85) 653 77 53

e-mail: eurobialystok@bia.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.bialystok.pl>

Województwo śląskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Katowicach

ul. Kościuszki 6

40-049 Katowice

tel.: +48 (32) 209 17 01

faks: +48 (32) 209 16 90

e-mail: centrum@rcie.katowice.pl

biuro@fundacja.katowice.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.katowice.pl>

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Częstochowie

ul. Pułaskiego 4/6

42-200 Częstochowa

tel./faks: +48 (34) 368 42 13

e-mail: rcie@rcie.czyst.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.rcie.czyst.pl>

Województwo świętokrzyskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Kielcach

ul. Bodzentyńska 44A
25-308 Kielce
tel. (41) 344 66 30, (41) 344 77 62
faks: +48 (41) 343 00 38
e-mail: rcie@rcie.kielce.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.rcie.kielce.pl>

Województwo wielkopolskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Poznaniu
ul. Bukowska 26/1
60-811 Poznań
tel.: +48 (61) 852 49 48, +48 (61) 852 41 62
faks: +48 (61) 852 41 46
e-mail: rcie@rcie.poznan.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.rcie.poznan.pl>

Województwo zachodniopomorskie

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Koszalinie
ul. Młyńska 2
75-054 Koszalin
tel./faks: +48 (94) 347 13 17
e-mail: rcie@rcie.koszalin.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.rcie.koszalin.pl>

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
w Szczecinie
al. Wojska Polskiego 67
70-487 Szczecin
tel.: +48 (91) 455 35 69
faks: +48 (91) 455 35 69
e-mail: rcie@rcie.szczecin.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.rcie.szczecin.pl>

EUROPE DIRECT (ED) – to sieć informacyjna powstała z inicjatywy Komisji Europejskiej we wszystkich krajach członkowskich UE. Informuje na temat instytucji UE, prawodawstwa unijnego, polityk, programów pomocowych oraz dofinansowania z funduszy strukturalnych UE, a także wspiera debaty na temat Unii Europejskiej i jej polityk. Ponadto przekazuje instytucjom UE pytania, opinie i sugestie obywateli państw członkowskich.

Ośrodki sieci Europe Direct oferują bezpłatne publikacje i broszury, dostęp do zbiorów biblioteki europejskiej oraz stanowiska komputerowe.

Każdy zainteresowany może skorzystać z usług Europe Direct:

- dzwoniąc z dowolnego miejsca w Unii Europejskiej pod numer telefonu: 00 800 67891011,
- wysyłając e-mail za pośrednictwem elektronicznego formularza dostępnego na stronie: <http://ec.europa.eu/europedirect>
- odwiedzając jeden z punktów sieci informacyjnej, zlokalizowanych na terenie całego kraju.

Adres strony internetowej:

<http://ec.europa.eu/europedirect>

Infolinia telefoniczna: 00 800 67 89 10 11

Ośrodki EUROPE DIRECT w Polsce:

Województwo dolnośląskie

Punkt Informacji Europe Direct w Legnicy
ul. Rataja 32
59-220 Legnica
tel.: +48 (76) 862 43 22
e-mail: biuro@europe-direct-legnica.pl
Adres strony internetowej:
www.europe-direct-legnica.pl

Dolnośląski Punkt Informacyjny Europe Direct we Wrocławiu

ul. Strzegomska 47

53-611 Wrocław

tel.: +48 (71) 355 45 65

faks: +48 (71) 359 53 09

e-mail: europedirect@europedirect-wroclaw.dsw.edu.pl

Adres strony internetowej:

www.europedirect-wroclaw.dsw.edu.pl

Województwo kujawsko-pomorskie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Bydgoszcz

ul. Garbary 3

85-229 Bydgoszcz

tel.: +48 (52) 567 00 60/61 wew. 30, 31

faks: +48 (52) 567 00 69

e-mail: europa_direct@bydgoszcz.byd.pl

Adres strony internetowej:

www.europa_direct_bydgoszcz.byd.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Inowrocław

ul. Poznańska 43/45

88-100 Inowrocław

tel./faks: +48 (52) 567 00 90 wew. 2

e-mail: europa_direct_inowroclaw@byd.pl

Adres strony internetowej:

www.europa_direct_inowroclaw.byd.pl

Województwo lubelskie

Punkt informacyjny Europe Direct – Lublin

ul. Skłodowskiej-Curie 3

20-029 Lublin

tel.: +48 (81) 534 61 91

e-mail: europa-direct@europa-direct.lublin.pl

Adres strony internetowej:

www.europa-direct.lublin.pl

Centrum Informacji Europejskiej Europe Direct w Zamościu

ul. Akademicka 4

22-400 Zamość

tel.: +48 (84) 677 67 76

faks: +48 (84) 677 67 15

e-mail: europa_direct@zamosc.pl

Adres strony internetowej:

www.europedirect.zamosc.pl

Województwo lubuskie

Lubuski Punkt Informacyjny Europe Direct – Gorzów

Wielkopolski

ul. Przemysłowa 14/15

66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. +48 (95) 739 03 72

faks: +48 (95) 73 90371

e-mail: europa-direct-gorzow@lubuskie.pl

Adres strony internetowej:

www.europa-direct.lubuskie.pl

Lubuski Punkt Informacyjny Europe Direct – Zielona

Góra

ul. Podgórna 7

65-057 Zielona Góra

tel.: +48 (68) 45 65 236, +48 (68) 45 65 252

faks: +48 (68) 45 65 408

e-mail: europa-direct-zielonagora@lubuskie.pl

Adres strony internetowej:

www.europa-direct.lubuskie.pl

Województwo łódzkie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Pabianice

ul. św. Jana 10

95-200 Pabianice

tel./faks: +48 (42) 212 13 26

e-mail: europa-direct@europa-direct.pabianice.pl

Adres strony internetowej:

www.europa-direct.pabianice.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Piotrków Trybunalski

ul. Dąbrowskiego 20

97-300 Piotrków Trybunalski

tel.: +48 (44) 649 76 62

faks: +48 (44) 647 12 53

e-mail: europe-direct@piotrkow.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.piotrkow.info.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Piotrków Trybunalski

Filia w Sulejowie

ul. Górna 15

97-330 Sulejów

tel./faks: +48 (44) 616 26 63

e-mail: edsulejow@piotrkow.info.pl

Adres strony internetowej:

www.gci.sulejow.pl (zakładka Europe Direct)

Województwo małopolskie

Małopolski Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct w Krakowie

ul. Warszawska 24

31-155 Kraków

tel.: +48 (12) 628 26 81

faks: +48 (12) 632 47 95

e-mail: europe-direct-krakow@transfer.edu.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct-krakow.pl

Europe Direct Tuchów

ul. Chopina 10

33-170 Tuchów

tel.: +48 (14) 652 54 36 wew. 25

faks: +48 (14) 652 51 09

e-mail: europe-direct@tuchow.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.tuchow.pl

Województwo mazowieckie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Ostrołęka

ul. Kołobrzaska 15, sala 13b

07-410 Ostrołęka

tel.: +48 784 246 730, 787 603 045

e-mail: europe_direct.ostroleka@arrmpw.org.pl

eud@europe-direct.ostroleka.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.ostroleka.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Warszawa

pl. Konstytucji 4

00-552 Warszawa

tel.: +48 (22) 331 70 20

faks: +48 (22) 331 70 21

e-mail: europe-direct@um.warszawa.pl

Adres strony internetowej:

<http://europedirect.um.warszawa.pl>

Województwo opolskie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Opole

ul. Spychalskiego 1a

45-716 Opole

tel.: +48 (77) 40 33 641

faks: +48 (77) 40 33 644

e-mail: europe-direct.Opole@ocrg.opolskie.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.ocrg.opolskie.pl

Województwo podlaskie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Białystok

ul. Lipowa 14

15-427 Białystok

tel.: +48 (85) 744 24 43

faks: +48 (85) 653 77 53

e-mail: europe-direct@bialystok.bia.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.bialystok.pl

Województwo podkarpackie

Punkt Informacyjny Europe Direct w Przemysłu
pl. Dominikański 3
37-700 Przemysł

tel.: +48 (16) 678 50 54 wew. 266

faks:+48 (16) 678 27 60

e-mail: europe-direct@powiat.przemysl.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.powiat.przemysl.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Rzeszów
ul. Sokoła 4a/2

35-010 Rzeszów

tel./faks: +48 (17) 853 27 24

e-mail: ed-rzeszow@europe-direct.rzeszow.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.rzeszow.pl

Województwo pomorskie

Europe Direct Gdańsk

ul. Jaśkowa Dolina 7

80-252 Gdańsk

tel.: +48 (58) 344 41 11

faks. (58) 344 41 11 wew. 24, 28

e-mail: europedirectgdansk@morena.org.pl

Województwo śląskie

Książnica Beskidzka – Punkt Informacyjny

Europe Direct w Bielsku-Białej

ul. Słowackiego 17a

43-300 Bielsko-Biała

tel./faks: +48 (33) 812 35 20

e-mail: europe_direct@bielsko.biala.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.bielsko.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Katowice

ul. Kościuszki 6

40-049 Katowice

tel./faks: +48 (32) 209 17 01

e-mail: europe-direct@europe-direct.katowice.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.katowice.pl

Województwo warmińsko-mazurskie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Olecko

ul. Kolejowa 31, pok. nr 2

19-400 Olecko

tel./faks: +48 (87) 520 10 60

e-mail: europedirect_olecko@wmirol.org.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.olecko.pl

Centrum Informacji Europe Direct Warmia i Mazury
– Olsztyn

ul. Lubelska 43A, pok. 112 (I piętro)

10-410 Olsztyn

tel./faks: +48 (89) 535 48 43

e-mail: europe_direct@olsztyn.wmirol.org.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.olsztyn.pl

Województwo wielkopolskie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Południowa
Wielkopolska

ul. ks. kard. M. Ledóchowskiego 36

63-400 Ostrów Wielkopolski

tel./faks: +48 (62) 736 10 27

e-mail: europe-direct.ostrow@ctiw.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.ostrow.ctiw.pl

Punkt Informacyjny Europe Direct – Poznań

al. Niepodległości 2

61-874 Poznań

tel.: +48 (61) 853 71 32 faks: +48 (61) 852 1316

e-mail: europe-direct.poznan@irpoznan.com.pl

Adres strony internetowej:

www.europe-direct.poznan.pl

Województwo zachodniopomorskie

Punkt Informacyjny Europe Direct – Kołobrzeg
 ul. Ratuszowa 13
 78-100 Kołobrzeg
 tel.: +48 (94) 355 15 33
 faks: +48 (94) 355 15 83
 e-mail: europe-direct.kolobrzeg@europe-direct.kolobrzeg.eu
 Adres strony internetowej:
<http://europe-direct.kolobrzeg.eu>

Fundacja Fundusz Współpracy – zarządza powierzonymi jej środkami pochodzącymi z pomocy zagranicznej oraz prowadzi programy i projekty wspierające różne sektory gospodarki i życia publicznego. Są to m.in. Fundusz dla Organizacji Pozarządowych, Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL, ReferNet – sieć Europejskiego Centrum Rozwoju Szkolenia Zawodowego CEDEFOP, programy Europass, Agrolinia, Agro-Smak 2, wizyty studyjne.

Na stronie internetowej fundacji można znaleźć informacje o konkursach grantowych i przetargach oraz publikacje.

Fundacja Fundusz Współpracy
 ul. Górnośląska 4a
 00-444 Warszawa
 tel.: +48 (22) 450 98 00
 faks: +48 (22) 450 98 03
 e-mail: cofund@cofund.org.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.cofund.org.pl>

Biurowo Koordynacji Kształcenia Kadr
 (Inicjatywa EQUAL, Europass, ReferNet i program wizyt studyjnych, bilateralny program pomocy rządu japońskiego)
 ul. Górnośląska 4a

00-444 Warszawa
 tel.: +48 (22) 450 98 57, +48 (22) 450 99 64
 faks: +48 (22) 450 98 56, +48 (22) 450 98 03
 e-mail: bkkk@cofund.org.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.cofund.org.pl>

Biurowo Rozwoju Lokalnego i Inicjatyw Obywatelskich
 (Agrolinia, Agro-Smak 2)
 Biurowo w Warszawie:
 ul. Górnośląska 4a
 00-444 Warszawa
 tel.: +48 (22) 450 99 76
 faks: +48 (22) 450 99 75
 Adres strony internetowej:
<http://www.agro-info.org.pl>

Jednostka Finansująco-Kontraktująca
 (Transition Facility/Środki Przejściowe)
 ul. Górnośląska 4a
 00-444 Warszawa
 tel.: +48 (22) 450 99 00, +48 (22) 450 98 90
 faks: +48 (22) 450 99 05
 e-mail: cfcu@cofund.org.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.cofund.org.pl>

Polska Fundacja im. Roberta Schumana – to organizacja pozarządowa, której głównym celem jest zachęcanie obywateli do angażowania się w proces integracji europejskiej poprzez realizowanie różnorodnych projektów, organizowanie debat i dyskusji na temat integracji w różnych środowiskach społecznych, kształcenie i aktywizację środowisk proeuropejskich. Propagując idee zjednoczonej Europy, fundacja co roku w maju organizuje Polskie Spotkania Europejskie – cykl konferencji, wykładów i debat, których ukoronowaniem jest Parada Schumana.

Polska Fundacja im. Roberta Schumana
Al. Ujazdowskie 37/5
00-540 Warszawa
tel.: +48 (22) 621 21 61, 621 75 55
faks: +48 (22) 629 72 14
e-mail: poczta@schuman.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.schuman.org.pl>

Fundacja im. Stefana Batorego – jest organizacją non-profit, której celem statutowym jest kształtowanie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Fundacja wspiera projekty angażujące obywateli w życie publiczne, ochronę swobód obywatelskich, wzmacniające państwo prawa oraz współpracę i solidarność międzynarodową w Europie Środkowej i Wschodniej. Przyznaje granty i stypendia, organizuje debaty, konferencje i szkolenia.

Fundacja im. Stefana Batorego
ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel.: +48 (22) 536 02 00
faks: +48 (22) 536 02 20
e-mail: batory@batory.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.batory.org.pl>

Instytut Europejski w Łodzi (Fundacja Studiów Europejskich – Instytut Europejski) – jest instytucją kształcącą polską administrację publiczną w zakresie integracji europejskiej, prowadzi Regionalne Centrum Informacji Europejskiej, Centrum Dokumentacji Europejskiej.

Instytut Europejski
ul. Piotrkowska 262/264
90-361 Łódź
tel.: +48 (42) 291 03 00, 291 0315

faks: +48 (42) 637 05 86
 e-mail: instytut@ie.lodz.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.ie.lodz.pl>

Dla obywatela Unii Europejskiej

**Z jakich praw korzystają obywatele UE?
 W jaki sposób i do kogo można wnieść skargę
 na nieprzestrzeganie prawa UE?**

Ambasady państw członkowskich Unii Europejskiej – obywatel każdego państwa członkowskiego UE przebywający na terytorium kraju trzeciego, w którym nie ma placówki dyplomatycznej jego macierzystego państwa, ma prawo do opieki i ochrony przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne każdego innego kraju członkowskiego UE na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa.

Opieka ta obejmuje pomoc w szczególnie trudnych sytuacjach, takich jak np.:

- śmierć,
- poważny wypadek lub ciężka choroba,
- aresztowanie lub zatrzymanie,
- przestępstwa,
- poważne niebezpieczeństwa itp.

Ambasada Republiki Austrii

ul. Gagarina 34
 00-748 Warszawa
 tel.: +48 (22) 841 00 81 do -84
 faks: +48 (22) 841 00 85
 e-mail: warschau-ob@bmeia.gv.at
 Adres strony internetowej:
<http://www.ambasadaaustrii.pl>
www.bmeia.gv.at/warschau

Ambasada Królestwa Belgii

ul. Senatorska 34
 00-095 Warszawa
 tel.: +48 (22) 551 28 00
 faks: (22) 551 28 88
 e-mail: warsaw@diplobel.fed.be
 Adres strony internetowej:
<http://www.diplomatie.be/warsawpl/>

Ambasada Republiki Bułgarii

Al. Ujazdowskie 33/35
 00-540 Warszawa
 tel.: +48 (22) 629 40 71 do -75
 faks: +48 (22) 628 22 71
 e-mail: office@bgemb.com.pl,
polityka@bgemb.com.pl

Ambasada Republiki Cypryjskiej

ul. Piłicka 4
 02-629 Warszawa
 tel.: +48 (22) 844 45 77, +48 (22) 844 0816
 faks: +48 (22) 844 25 58
 e-mail: ambasada@ambcypr.pl

Ambasada Republiki Czeskiej

ul. Koszykowa 18
 00-555 Warszawa
 tel.: +48 (22) 525 18 50
 faks: +48 (22) 525 18 98
 e-mail: warsaw@embassy.mzv.cz Adres strony internetowej:
<http://www.mfa.cz/warsaw>

Ambasada Królestwa Danii

ul. Marszałkowska 142
 00-061 Warszawa
 tel.: +48 (22) 565 29 00
 faks: +48 (22) 565 29 70, 565 29 72
 e-mail: wawamb@wawamb.um.dk
 Adres strony internetowej:
<http://www.ambwarszawa.um.dk>

Ambasada Republiki Estońskiej

ul. Karwińska 1
02-639 Warszawa
tel.: +48 (22) 881 18 10, (22) 881 18 11
faks: +48 (22) 881 1812
e-mail: embassy@estemb.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.estemb.pl>

Ambasada Republiki Finlandii

ul. Chopina 4/8
00-559 Warszawa
tel.: +48 (22) 598 95 00
faks: +48 (22) 621 34 42
e-mail: sanomat.var@formin.fi
Adres strony internetowej:
<http://www.finland.pl>

Ambasada Republiki Francuskiej

ul. Piękna 1
00-477 Warszawa
tel.: +48 (22) 529 30 00
faks: +48 (22) 529 30 01
e-mail: presse@ambafrance-pl.org
Adres strony internetowej:
<http://www.ambafrance-pl.org>

Ambasada Republiki Greckiej

ul. Górnośląska 35
00-432 Warszawa
tel.: +48 (22) 622 94 60, +48 (22) 622 94 61
faks: +48 (22) 622 94 64
e-mail: gremb.war@mfa.gr
Adres strony internetowej:
<http://www.ypex.gov.pgr/warsaw>

Ambasada Królestwa Hiszpanii

ul. Myśliwiecka 4
00-459 Warszawa
tel.: +48 (22) 622 42 50, +48 (22) 583 40 00,

+48 (22) 583 40 01
faks: +48 (22) 622 54 08
e-mail: emb.espl@mail.mae.es,
embesp@medianet.pl

Ambasada Irlandii

ul. Mysia 5, VI piętro
00-496 Warszawa
tel.: +48 (22) 849 66 33, (22) 849 66 55
faks: +48 (22) 849 84 31
e-mail: warsawembassy@dfa.ie
Adres strony internetowej:
<http://www.irelandia.pl>

Ambasada Republiki Litewskiej

Al. Ujazdowskie 14
00-478 Warszawa
tel.: +48 (22) 625 33 68, 625 34 10, 622 13 50,
622 13 53, 622 09 95
faks: +48 (22) 625 34 40
e-mail: amb.pl@urm.lt
Adres strony internetowej:
<http://ambasada@lietuva.pl>

Ambasada Wielkiego Księstwa Luksemburga

ul. Słoneczna 15
00-789 Warszawa
tel.: +48 (22) 507 86 50
faks: +48 (22) 507 86 61
e-mail: varsovie.amb@mae.etat.lu

Ambasada Republiki Łotewskiej

ul. Królowej Aldony 19
03-928 Warszawa
tel.: +48 (22) 617 11 05 (9:00 ÷ 17:00), 0 601 293 611
(dla obywateli Łotwy w sytuacjach nadzwyczajnych)
faks: +48 (22) 617 11 06 (24 h)
e-mail: embassy.poland@mfa.gov.lv
Adres strony internetowej:
<http://www.am.gov.lv/pl/poland/>

Ambasada Republiki Malty

ul. Wiśniowa 40/4
02-520 Warszawa
tel.: +48 (22) 646 46 39
faks: +48 (22) 646 46 85
e-mail: maltaembassy.warsaw@gov.mt

Ambasada Królestwa Niderlandów

ul. Kawalerii 10
00-468 Warszawa
tel.: +48 (22) 559 12 00
faks: +48 (22) 840 26 38
e-mail: war@minbuza.nl
Adres strony internetowej:
<http://www.nlembassy.pl>

Ambasada Republiki Federalnej Niemiec

ul. Jazdów 12
00-467 Warszawa
tel.: +48 (22) 584 17 00
faks: +48 (22) 584 17 39
e-mail: warszawa@wars.diplo.de
Adres strony internetowej:
[http:// www.warszawa.diplo.de](http://www.warszawa.diplo.de)

Ambasada Republiki Portugalskiej

ul. Francuska 37
03-905 Warszawa
tel.: +48 (22) 511 10 10 do -12
faks: +48 (22) 511 10 13
e-mail: embaixada@embport.internetdsl.pl

Ambasada Rumunii

ul. Chopina 10
00-559 Warszawa
tel.: +48 (22) 628 31 56, +48 (22) 621 59 83
faks: +48 (22) 628 52 64
e-mail: office@roembassypl.org
Adres strony internetowej:
<http://www.varsovia.mae.ro>

Ambasada Republiki Słowackiej

ul. Litewska 6
00-581 Warszawa
tel.: +48 (22) 525 81 10
faks: +48 (22) 525 81 22
e-mail: emb.warsaw@mzv.sk
Adres strony internetowej:
<http://www.ambasada-slowacji.pl>

Ambasada Republiki Słowenii

ul. Starościńska 1 m. 23-24
02-516 Warszawa
tel.: +48 (22) 849 82 82, +48 (22) 849 84 84
faks: +48 (22) 848 40 90
e-mail: vvr@gov.si
Adres strony internetowej:
<http://www.konsulat-slovenia.com.pl>

Ambasada Królestwa Szwecji

ul. Bagatela 3
00-585 Warszawa
tel.: +48 (22) 640 89 00
faks: +48 (22) 640 89 83
e-mail: ambassaden.warszawa@foreign.ministry.se
Adres strony internetowej:
<http://www.swedenabroad.com/warsaw>

Ambasada Republiki Węgierskiej

ul. Chopina 2
00-559 Warszawa
tel.: +48 (22) 628 44 51-55
faks: +48 (22) 621 85 61
e-mail: mission.vao@kum.hu
Adres strony internetowej:
<http://www.mfa.gov.hu/emb/warsaw>

Ambasada Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

ul. Kawalerii 12
00-468 Warszawa

tel.: +48 (22) 311 00 00
faks: +48 (22) 311 03 11
e-mail: info@britishembassy.pl
Adres strony internetowej:
<http://ukinpoland.fco.gov.uk/en/>

Ambasada Republiki Włoskiej

pl. Dąbrowskiego 6
00-055 Warszawa
tel.: +48 (22) 826 34 71
faks: +48 (22) 827 85 07
e-mail: ambasciata.varsavia@esteri.it
Adres strony internetowej:
<http://www.ambvarsavia.esteri.it>

SEKRETARIAT GENERALNY Komisji Europejskiej – procedura wnoszenia skarg indywidualnych

Komisja Europejska jest instytucją odpowiedzialną za kontrolę państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie wykonywania ich zobowiązań wynikających z przepisów prawa unijnego. Dlatego każda osoba lub przedsiębiorstwo może wnieść skargę do Komisji Europejskiej w związku z naruszeniem przez państwo członkowskie (jakkolwiek jego organ) prawa UE, bez względu na to, czy naruszenie wpływa bezpośrednio na ich sytuację. Przedmiotem skargi może być naruszenie prawa Unii przez państwo członkowskie w wyniku wydania aktów prawnych lub stosowania praktyk administracyjnych sprzecznych z prawem UE, a także w wyniku niepodjęcia działań, do których wykonania zobowiązuje je prawo unijne. Należy jednak pamiętać, że Komisja nie ma uprawnienia do rozstrzygnięcia w ramach tej procedury indywidualnych roszczeń z tego tytułu. Komisja po zbadaniu skargi jedynie wzywa państwo członkowskie do usunięcia naruszenia i przestrzegania prawa Unii Europejskiej. Skarżący powinni wnieść

skargi indywidualne, w tym skargi domagające się odszkodowania za naruszenie przez państwo prawa UE, do sądów krajowych, powołując się bezpośrednio na przepisy prawa unijnego.

Wniesienie skargi jest bezpłatne i nie wymaga pośrednictwa pełnomocnika. Skarga może być wniesiona na standardowym formularzu dostępnym na żądanie w przedstawicielstwach Komisji Europejskiej w poszczególnych państwach członkowskich lub na formularzu pobranym ze strony internetowej KE, dostępnym pod adresem:

http://ec.europa.eu/community_law/docs/docs_your_rights/complaint_form_pl.rtf

Skorzystanie z formularza nie jest obowiązkowe, jednak należy pamiętać, aby w skardze znalazły się właściwe informacje, tzn. imię i nazwisko (nazwa) skarżącego, opis przypadku, a także odpowiednie dokumenty (np. przepisy krajowe, których zgodność z prawem UE kwestionujemy). Skargę do Komisji można wnieść pod podanym niżej adresem korespondencyjnym Komisji Europejskiej lub pocztą elektroniczną pod adresem: sg-plaintes@ec.europa.eu

KE może podjąć decyzję o wszczęciu formalnego postępowania w sprawie naruszenia przepisów prawa UE lub o zamknięciu sprawy w terminie roku od daty rejestracji skargi w Sekretariacie Generalnym. Osoba, która wniosła skargę, nie jest stroną postępowania, dlatego nie przysługuje jej prawo odwołania od decyzji Komisji ani prawo skargi na jej bezczynność, gdy nie zostaną podjęte jakiegokolwiek decyzje. Ponadto KE nie ma obowiązku wysłuchania osoby składającej skargę, natomiast ma obowiązek informowania tej osoby o decyzjach dotyczących skargi. Gdy postępowanie dobiega końca, osoba zainteresowana jest informowana o powodach zakończenia postępowania, ponadto przy-

sługuje jej prawo przedstawienia Komisji wszelkich nowych informacji mających związek ze sprawą.

Jeżeli Komisja uzna, że nastąpiło naruszenie przez państwo członkowskie zobowiązań wynikających z prawa UE, wszczyna formalne postępowanie (na podstawie art. 258 TFUE), przekazując państwu członkowskiemu tzw. zarzuty formalne. Państwo członkowskie zaskarżone w tym trybie ma prawo przedstawić Komisji swoje stanowisko w sprawie zarzutów Komisji. Kolejnym etapem postępowania, jeśli Komisja nie akceptuje wyjaśnień państwa członkowskiego, jest uzasadniona opinia Komisji, do której państwo członkowskie powinno się zastosować w terminie określonym przez Komisję. W przeciwnym razie KE może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE.

Język wymiany informacji i dokumentów między Komisją a osobą wnoszącą skargę wybiera skarżący spośród oficjalnych języków UE.

European Commission
(Attn: Secretary-General)

Rue de la Loi 200

B-1049 Brussels

Belgium

tel.: 00 32 2 299 11 11

sg-plaintes@ec.europa.eu

Adres strony internetowej:

<http://ec.europa.eu>

Sąd (dawniej Sąd Pierwszej Instancji) – jest, obok Trybunału Sprawiedliwości i sądów wyspecjalizowanych, jedną z unijnych instytucji sądowych w ramach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Trybunał Sprawiedliwości UE sprawuje kontrolę nad legalnością aktów prawa UE, których ważność może zostać zakwestionowana przez unijne instytucje, państwa członkowskie oraz – w ograni-

czonym zakresie – przez osoby fizyczne lub prawne. Podstawą uznania nieważności aktu UE może być brak kompetencji danej instytucji do wydania aktu, naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, naruszenie traktatów lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem bądź też nadużycie władzy.

Skargi na nieważność aktów prawnych UE wnoszone przez osoby fizyczne lub prawne rozpatruje właśnie Sąd. Skargi na sprzeczne z prawem UE działania organów państw członkowskich mogą być przez podmioty indywidualne wnoszone wyłącznie do sądów krajowych.

Zgodnie z art. 263 TFUE każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę na akty instytucji UE, których jest adresatem, bądź takie, które dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie, oraz na akty regulacyjne (tj. akty o charakterze ustawodawczym, o zasięgu ogólnym), które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają przyjmowania aktów wykonawczych. Skarga musi być skierowana w formie pisemnej do sekretarza Sądu i musi zawierać informacje takie jak: nazwisko i adres skarżącego, charakter, w jakim występuje osoba podpisująca, wskazanie strony, przeciw której wnosi się skargę, przedmiot sporu, wnioski oraz związane przedstawienie zarzutów prawnych będących podstawą skargi.

Językiem postępowania jest jeden z języków urzędowych Unii Europejskiej (czyli także język polski). Wyboru języka dokonuje skarżący.

W przypadku gdy Sąd uzna skargę za zasadną, zaskarżony akt traci ważność.

Od orzeczenia Sądu przysługuje odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości, ale podstawą zaskarżenia mogą być jedynie kwestie prawne. Wniesienie skargi do Sądu jest wolne od opłat.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

L-2925 Luksemburg

tel.: 00 352 43031

faks: 00 352 4303 2600

Adres strony internetowej:

<http://curia.europa.eu>

Sekretariat Sądu – składanie pism procesowych

faks: 00 352 4303 2100

e-mail: CFI.Registry@curia.europa.eu

Komisja ds. Petycji Parlamentu Europejskiego

– zgodnie z art. 24 TFUE (w związku z art. 227 TFUE)

każdy obywatel UE, jak również każda osoba fizyczna

lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statu-

stową siedzibę w państwie członkowskim, ma prawo

wniesienia petycji do Parlamentu Europejskiego

w sprawach objętych zakresem działalności Unii i które dotyczą ich bezpośrednio. Skarga może być wniesiona indywidualnie lub wspólnie z innymi osobami. Petycja może być kierowana do PE w jednym z języków urzędowych UE (także w języku polskim) i musi zawierać następujące informacje: imię i nazwisko, narodowość osoby składającej petycję, adres, klarowny opis stanu faktycznego, wraz z nawiązaniem do odpowiedniego obszaru funkcjonowania Unii Europejskiej, uzasadnienie petycji. Petycję należy podpisać, a w miarę możliwości dołączyć też istotne dla sprawy dokumenty.

Petycje można wносить do Parlamentu Europejskiego, przesyłając je w formie pisemnej albo drogą elektroniczną, korzystając z formularza dostępnego

na stronie internetowej: <http://www.secure.europa-parl.europa.eu/parliament/public/petition/secured/submit.do?language=PL>

Jeżeli przedmiot petycji dotyczy zakresu działalności UE, zostaje ona zwykle uznana za dopuszczalną przez Komisję ds. Petycji, która podejmuje następnie decyzję o niezbędnych działaniach, zgodnie z regulaminem.

Komisja ds. Petycji niezwłocznie informuje wnoszącego petycję o podjętej decyzji, niezależnie od jej treści.

W zależności od okoliczności, Komisja ds. Petycji może:

- zwrócić się do Komisji Europejskiej o przeprowadzenie wstępnego dochodzenia i przedstawienie informacji dotyczących zgodności z prawem UE,
- przekazać petycję innym komisjom Parlamentu Europejskiego do informacji lub w celu podjęcia dalszych działań (dana komisja może na przykład uwzględnić petycję w swych pracach legislacyjnych),
- w wyjątkowych przypadkach przedstawić Parlamentowi sprawozdanie, które zostanie poddane głosowaniu na posiedzeniu plenarnym, lub przeprowadzić wizytę wyjaśniającą,
- podjąć jakiegokolwiek inne działanie, które uzna za właściwe w celu pomyślnego rozwiązania danej sprawy.

Committee on Petitions

The Secretariat

Rue Wiertz

B-1047 Brussels, Belgium

European Parliament

Adres strony internetowej:

<http://www.europarl.europa.eu>

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (ERPO)

– zgodnie z art. 24 TFUE (w związku z art. 228 TFUE) każdy obywatel UE lub każda osoba fizyczna bądź prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim UE może się zwracać do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. ERPO zajmuje się badaniem skarg na niewłaściwe działania instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej (oprócz organów sądowych UE wykonujących swoje funkcje sądowe). Postępowania prowadzone przez rzecznika nie mogą dotyczyć skarg składanych na władze krajowe (w tym regionalne i lokalne), sądy krajowe, krajowych rzeczników praw obywatelskich oraz skarg skierowanych przeciwko osobom fizycznym i prawnym. Skargę można składać w jednym z języków urzędowych UE, w tym w języku polskim (formularz dostępny w Biurze rzecznika oraz na stronie internetowej: <http://www.ombudsman.europa.eu/form/pl/default.htm>), ze wskazaniem dokładnych danych skarżącego, skarżonej instytucji oraz powodów wnoszenia skargi. Złożenie skargi możliwe jest po wyczerpaniu możliwości wyegzekwowania właściwego działania od skarżonej instytucji oraz w ciągu 2 lat od powzięcia informacji o faktach, które stanowią przedmiot skargi (z wyłączeniem spraw będących aktualnie lub w przeszłości przedmiotami postępowań sądowych). Gdy w trakcie prowadzonego dochodzenia rzecznik stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie ERPO przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

1 Avenue du Président Robert Schuman

CS 30403 FR-67001 Strasbourg Cedex
France
tel.: 00 33 3 88 17 23 13
faks: 00 33 3 88 17 90 62
e-mail: euro-ombudsman@europarl.eu.int
Adres strony internetowej:
<http://www.ombudsman.europa.eu>

Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej

– powołana 15 lutego 2007 r., w miejsce Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii (EUMC); monitoruje stosowanie prawa unijnego przez państwa członkowskie i organy UE pod względem poszanowania praw podstawowych. Jej działania obejmują:

- gromadzenie, analizowanie i rozpowszechnianie danych,
- przygotowywanie metod i standardów opracowania danych,
- badania naukowe,
- publikowanie wniosków oraz opinii,
- propagowanie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w celu zwiększenia wśród obywateli wiedzy o prawach podstawowych UE i sposobach ich egzekwowania.

Agencja nie zajmuje się skargami indywidualnymi ani też nie jest uprawniona do podejmowania decyzji o charakterze regulacyjnym. Jej strona internetowa (angielski, francuski, niemiecki) udostępnia bazy danych o stanie przestrzegania praw podstawowych (np. bazę RAXEN – Europejska Sieć Informacji nt. Rasizmu i Ksenofobii), raporty krajowe, ogłoszenia o konkursach i przetargach, informacje o najważniejszych wydarzeniach i publikacje Agencji oraz jej poprzedniczki – EUMC.

European Union Agency for Fundamental Rights
Rahlgasse 3

Schwarzenbergplatz 11
1040 Vienna, Austria
tel.: 00 43 1 580 30 60
faks: 00 43 1 580 30 699
e-mail: information@fra.europa.eu
Adres strony internetowej:
<http://www.fra.europa.eu>

Krajowy Punkt Kontaktowy:
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
ul. Zgoda 11,
00-018 Warszawa
tel.: +48 (22) 828 10 08, +48 (22) 828 69 96,
+48 (22) 556 44 40
faks: +48 (22) 556 44 50
e-mail: hfhr@hfhrpol.waw.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.hfhrpol.waw.pl>

SOLVIT – zajmuje się rozwiązywaniem problemów transgranicznych, które mogą się pojawić w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, podjęciem nauki lub pobytem w innym kraju członkowskim, a wynikających z niewłaściwego stosowania prawa unijnego przez organy administracji publicznej państw członkowskich UE oraz państw EOG, stanowiąc swego rodzaju alternatywę dla często długotrwałych i kosztownych postępowań sądowych. W każdym państwie członkowskim oraz w Islandii, Norwegii i Liechtensteinie istnieją współpracujące ze sobą centra koordynacyjne.

W Polsce o pomoc w rozwiązaniu problemu można się zwrócić do centrum SOLVIT:

- telefonicznie,
- za pomocą poczty elektronicznej,
- pocztą lub faksem,
- za pomocą formularza on-line dostępnego na stronie <http://www.solvit.gov.pl>

Centrum SOLVIT Polska
Ministerstwo Gospodarki
Departament Spraw Europejskich
pl. Trzech Krzyży 3/5,
00-507 Warszawa
tel.: +48 (22) 693 53 60
faks: +48 (22) 693 40 80
e-mail: solvit@mg.gov.pl, solvit@ec.europa.eu
Adres strony internetowej:
<http://www.solvit.gov.pl>
<http://ec.europa.eu/solvit>

Sieć Europejskich Centrów Konsumentkich w Europie (ECK) – to sieć obejmująca kraje UE, Norwegię i Islandię, służąca obywatelom informacją i doradztwem w sprawach praw konsumenta oraz procedur odszkodowawczych w sprawach ponadgranicznych.

Każdy odwiedzający stronę internetową ECK może się dowiedzieć, jakie są jego prawa jako konsu-

menta, na co musi zwrócić uwagę, np. dokonując zakupu przez internet, wynajmując samochód za granicą, podróżując samolotem czy korzystając z usług biur turystycznych. Znajdują się tam również informacje pomagające w korzystaniu z ADR (ang. Alternative Dispute Resolution) – alternatywnego systemu pozasądowego rozstrzygnięcia sporów konsumenckich oraz formularz skargi konsumentki.

Europejskie Centrum Konsumentki
pl. Powstańców Warszawy 1
VI piętro, pokoje: 539, 636, 638, 640
00-950 Warszawa
tel.: +48 (22) 556 01 18
faks: +48 (22) 556 03 59
e-mail: info@konsument.gov.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.konsument.gov.pl>

Rynek pracy i szkolenia

Jak znaleźć pracę w innym kraju UE? Gdzie można się zapisać na bezpłatne szkolenia zawodowe? Jak uzyskać dofinansowanie projektu, dzięki któremu powstaną nowe miejsca pracy?

Szukając odpowiedzi na te pytania, warto się skontaktować z jedną z wymienionych poniżej instytucji.

Serwis Informacyjny Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – to aktualności na temat kwestii społecznych w Polsce, dokumenty i akty prawne, a także informacje o funduszach europejskich przeznaczonych na projekty związane z przeciwdziałaniem bezrobociu. Adres strony internetowej: <http://www.mpips.gov.pl>

Program Operacyjny Kapitał Ludzki – finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. W ramach programu są realizowane bezpłatne projekty szkoleniowe, doradcze, przekwalifikowujące, podnoszące kwalifikacje i kompetencje zawodowe na rzecz osób bezrobotnych, ale także pracujących, młodzieży, osób niepełnosprawnych, kobiet, rolników i innych grup odbiorców.

Informacje na temat realizowanych projektów, punktów doradczych i podmiotów przeprowadzających szkolenia są dostępne na stronie internetowej: <http://www.kapitalludzki.gov.pl>

Wojewódzkie Urzędy Pracy (WUP) i Powiatowe Urzędy Pracy (PUP) – odpowiadają za realizację regionalnej polityki rynku pracy w województwach i powiatach. W kontekście UE realizują zadania wynikające z koordynowania systemów zabezpie-

czenia społecznego państw członkowskich UE i prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami członkowskimi UE. Ponadto są odpowiedzialne za określenie i wykonywanie zadań współfinansowanych przez EFS, w tym przede wszystkim za opracowywanie, realizację i finansowanie programów regionalnych i projektów lokalnych na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz podnoszenia kwalifikacji osób pracujących. Szczegółowe informacje można uzyskać w Wojewódzkich i Powiatowych Urzędach Pracy oraz korzystając z infolinii Europejskiego Funduszu Społecznego: tel. 0 801 337 801.

Dane teleadresowe najbliższego urzędu pracy można znaleźć na stronie portalu Publiczne Służby Zatrudnienia, pod adresem: <http://www.psz.praca.gov.pl>, w zakładce „Publiczne służby zatrudnienia/ Adresy UP”.

Krajowy Ośrodek i Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego (ROEFS) – informują na temat Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce, realizują własne projekty szkoleniowe, wspierając rozwój lokalnego rynku pracy, doradzają poszukującym pracy oraz osobom, które chcą stworzyć nowe miejsca pracy. Zadaniem ośrodków jest także ciągłe monitorowanie lokalnych rynków pracy, pomagające w realizacji projektów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.

Krajowy Ośrodek EFS
ul. Domaniewska 39A
02-672 Warszawa
tel: +48 (22) 378 31 00
faks: +48 (22) 201 97 27
email: roEFS@roEFS.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.roefs.pl>

Informacje o najbliższym regionalnym ośrodku EFS znaleźć można na stronie internetowej <http://www.roefs.pl> w zakładce „Regionalne ośrodki EFS”.

EURES (European Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia) – to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia, skupiająca wszystkie kraje członkowskie UE oraz Norwegię, Islandię i Szwajcarię. Zadaniem sieci jest ułatwianie obywatelom krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Szwajcarii podejmowania zatrudnienia w krajach członkowskich, udzielanie informacji i doradztwo dla osób poszukujących pracy oraz dla pracodawców rekrutujących pracowników z innych krajów członkowskich UE/EOG.

Sieć EURES prowadzi działalność za pomocą Europej-

skiego Portalu Mobilności Zawodowej: <http://www.eures.europa.eu>. W Polsce sieć działa poprzez doradców i asystentów EURES, zatrudnionych w Wojewódzkich i Powiatowych Urzędach Pracy. Ich lista dostępna jest na stronie internetowej <http://www.eures.praca.gov.pl> oraz w każdym z Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej – organizuje oraz koordynuje rekrutację i kwalifikację polskich naukowców i studentów na stypendia zagraniczne, jak również cudzoziemców na studia i staże w Polsce. Jako ośrodek sieci ENIC/NARIC biuro udziela informacji o zagranicznych dyplomach szkół wyższych, uczestniczy w negocjacjach i przygotowaniu projektów umów międzynarodowych dotyczących uznawalności wykształcenia, potwierdza równoważność zagra-

nicznych dokumentów o wykształceniu na podstawie umów międzynarodowych, opiniuje zagraniczne dokumenty o wykształceniu nieobjęte umowami.

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej

ul. Ogrodowa 28/30

00-896 Warszawa

tel.: +48 (22) 826 74 34

faks: +48 (22) 826 28 23

e-mail: biuro@buwiwm.edu.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.buwiwm.edu.pl>

ENIC (European Network of National Information Centres) – to sieć krajowych ośrodków informacji nt. uznawalności wykształcenia i mobilności środowisk akademickich. Sieć ENIC ściśle współpracuje z siecią NARIC.

NARIC (National Academic Recognition and Information Centre) – to sieć ośrodków utworzona przez Komisję Europejską w 1984 r. w celu nawiązania efektywnej, bliższej współpracy między państwami w zakresie uznawalności wykształcenia do celów akademickich i wspierania systemu uznawania kwalifikacji do celów zawodowych. NARIC jest komponentem programu SOCRATES.

Adresy ośrodków sieci ENIC/NARIC w poszczególnych państwach dostępne są na stronie: <http://www.enic-naric.net>

Programy unijne i inne działania podejmowane bezpośrednio przez instytucje UE w zakresie podnoszenia kwalifikacji to:

- Program Leonardo da Vinci wspiera projekty ponadnarodowe firm, instytucji i organizacji oferujących kształcenie zawodowe i ustawiczne dla

młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych w ramach form kształcenia zawodowego, które nie są objęte systemem studiów wyższych. W Polsce wdrażaniem programu zajmuje się Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, pełniąc funkcję Narodowej Agencji Programu „Uczenie się przez całe życie”. Adres strony internetowej:

<http://www.leonardo.org.pl>

- Program Grundtvig wspiera różne formy ogólnej edukacji niezawodowej dla dorosłych. Dotyczy przede wszystkim edukacji grup o utrudnionym dostępie do edukacji, np. osób starszych, niepełnosprawnych, mieszkańców terenów wiejskich, bezrobotnych, osób o niskim wykształceniu i o specyficznych potrzebach edukacyjnych, także osób młodych, które przerwały naukę i pragną uzyskać potwierdzone formalnie kwalifikacje. Wdrażaniem programu Grundtvig, podobnie jak programu Leonardo da Vinci, zajmuje się Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Adres strony internetowej: <http://www.grundtvig.org.pl>

Europejskie Biuro Selekcji Kadr (EPSO)

– zadaniem biura jest nabór kadr na stanowiska we wszystkich instytucjach UE w drodze konkursów organizowanych według jednolitych zasad rekrutacji. Na stronie internetowej biura (w językach angielskim, francuskim i niemieckim) dostępne są informacje o możliwościach zatrudnienia w instytucjach unijnych i o aktualnych konkursach. Za pośrednictwem strony można zgłosić kandydaturę on-line (zakładka „Zapisz się tutaj”, dalsza procedura w jednym z języków roboczych UE: angielskim, niemieckim lub francuskim), pobrać przykładowe testy dla kandydatów (w językach j. w.) i zapoznać się z odpowiedziami na najczęściej zadawane pytania (sekcja FAQ).

European Personnel Selection Office
Avenue de Cortenberg 80 Office C80
00/40 B-1049 Brussels
Belgium
tel.: 00 32 2 299 31 31
faks: 00 32 2 295 74 88
Adres strony internetowej:
<http://europa.eu/epso>

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) – to instytucja, której celem statutowym jest dbanie o osoby niepełnosprawne, m.in. w zakresie ich funkcjonowania na rynku pracy. Środki PFRON przeznaczane są m.in. na dofinansowanie wynagrodzeń, przystosowywanie nowych i już istniejących miejsc pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, pomoc przy likwidacji barier architektonicznych i komunikacyjnych oraz wdrażanie

środków z EFS, przeznaczonych na tworzenie na rynku pracy warunków przyjaznych osobom niepełnosprawnym. Ponadto Fundusz realizuje wiele projektów szkoleniowych i doradczych dla osób niepełnosprawnych.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
al. Jana Pawła II 13
00-828 Warszawa
tel.: +48 (22) 50 55 500 (centrala)
tel.: 0-800 533 335 (infolinia)
Adres strony internetowej:
<http://www.pfron.org.pl>

Kontakt do najbliższego oddziału regionalnego PFRON można znaleźć na ww. stronie internetowej, w zakładce „PFRON/oddziały funduszu”.

Dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych skorzystaniem z funduszy strukturalnych UE

Jak uzyskać dofinansowanie na rozwój własnej firmy? Jak rozpocząć działalność gospodarczą, korzystając z unijnych środków finansowych? Gdzie są organizowane bezpłatne szkolenia na temat funduszy UE? Poznaj aktualizowane na bieżąco serwisy oraz źródła informacji o funduszach UE i znajdź najbliższy punkt doradczy.

Serwis informacyjny Ministerstwa Gospodarki

– prezentuje bieżące informacje na tematy gospodarcze i ekonomiczne, dokumenty i akty prawne przydatne każdemu przedsiębiorcy.

Adres strony internetowej:

<http://www.mg.gov.pl>

Portal promocji eksportu Ministerstwa Gospodarki

– zawiera dane o rynkach zagranicznych, oferty z zagranicy, przetargi, czyli wszystkie informacje dla firm zainteresowanych rozwojem eksportu i kontaktów handlowych z partnerami zagranicznymi.

Adres strony internetowej:

<http://www.eksporter.gov.pl>

Serwis informacyjny Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

– zawiera kompleksową informację na temat dostępnych środków finansowych UE dla Polski, procedur ubiegania się o nie (w tym wzory wniosków i innych niezbędnych dokumentów), listę instytucji zaangażowanych w ich wdrażanie oraz stan wykorzystania tych środków. Serwis podaje także terminy składania wniosków o dofinansowanie ze środków UE. Nowością w portalu są informacje na temat EURO 2012.

Adres strony internetowej:

<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Krucza 38/42

00-512 Warszawa

tel.: +48 (22) 626 06 32, +48 (22) 626 06 33

faks: +48 (22) 745 05 45

e-mail: punktinformacyjny@cpe.gov.pl

Adresy stron internetowych:

www.funduszeuropejskie.gov.pl

www.mrr.gov.pl

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)

– realizuje krajowe programy pomocowe na rzecz promocji i rozwoju przedsiębiorczości w Polsce oraz pełni funkcję instytucji wdrażającej fundusze strukturalne UE dla polskich przedsiębiorstw. Na jej stronach internetowych można znaleźć m.in. informacje o zakresach wsparcia, wzory dokumentów i wniosków o dofinansowanie, terminy ich składania oraz inne informacje przydatne przedsiębiorcom prowadzącym firmy w ramach Jednolitego Rynku Europejskiego.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

ul. Pańska 81/83

00-834 Warszawa

tel.: +48 (22) 432 80 80, +48 (22) 432 71 25

faks: +48 (22) 432 86 20, +48 (22) 432 84 04

e-mail: biuro@parp.gov.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.parp.gov.pl>

Regionalne Instytucje Finansujące (RIF) – współpracują z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) przy realizacji programów dla małych i średnich przedsiębiorstw na poziomie regio-

nalnym. Jednym z najważniejszych zadań RIF jest prowadzenie naborów wniosków o dofinansowanie projektów ze środków UE. Ponadto RIF prowadzi usługi konsultingowe i doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, działając w Krajowym Systemie Usług (KSU).

Województwo dolnośląskie

Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Krupnicza 13 (IV piętro)
50-075 Wrocław
tel.: +48 (71) 797 04 00
faks: +48 (71) 797 04 07
e-mail: warr@warr.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.warr.pl>

Województwo kujawsko-pomorskie

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Kopernika 4
87-100 Toruń
tel.: +48 (56) 657 60 78
faks: +48 (56) 622 28 99
e-mail: sekretariat@tarr.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.tarr.org.pl>

Województwo lubelskie

Lubelska Fundacja Rozwoju – ARR
ul. Rynek 7
20-111 Lublin
tel.: +48 (81) 743 73 25
faks: +48 (81) 743 73 26
e-mail: lfr@lfr.lublin.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.lfr.lublin.pl>

Województwo lubuskie

Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Zielonej Górze
ul. Sulechowska 1

65-022 Zielona Góra
tel.: +48 (68) 327 05 04
faks: +48 (68) 325 38 88
e-mail: agencja@region.zgora.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.region.zgora.pl>

Województwo łódzkie

Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Tuwima 22/26
90-002 Łódź
tel.: +48 (42) 664 37 52
faks: +48 (42) 664 37 50
e-mail: kontakt@larr.lodz.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.larr.lodz.pl>

Województwo małopolskie

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Kordylewskiego 11
31-542 Kraków
tel.: +48 (12) 617 66 01
faks: +48 (12) 617 66 66
e-mail: biuro@marr.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.marr.pl>

Województwo mazowieckie

Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
ul. Smocza 27
01-048 Warszawa
tel.: +48 (22) 838 32 11
faks: +48 (22) 838 02 61
e-mail: biuro@fund.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.fund.org.pl>

Województwo opolskie

Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości”
– Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Opolu

ul. Damrota 4
45-064 Opole
tel.: +48 (77) 456 56 00
faks: +48 (77) 454 40 97
e-mail: biuro@spp.opole.pl,
pk@spp.opole.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.spp.opole.pl>

Województwo podkarpackie

Agencja Rozwoju Regionalnego MARR SA
Agencja Rozwoju Regionalnego
ul. Chopina 18
39-300 Mielec
tel.: +48 (17) 788 18 50
faks: +48 (17) 788 18 64
e-mail: marr@marr.com.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.marr.com.pl>

Województwo podlaskie

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Starobojarska 15
15-073 Białystok
tel.: +48 (85) 740 86 83
faks: +48 (85) 740 86 85
e-mail: fundacja@pfrf.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.pfrf.pl>

Województwo pomorskie

Agencja Rozwoju Pomorza SA
ul. Arkońska 6
80-387 Gdańsk
tel.: +48 (58) 323 31 00
faks: +48 (58) 301 13 41
e-mail: sekretariat@arp.gda.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.arp.gda.pl/>

Województwo śląskie

Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Powstańców 17
40-039 Katowice
tel.: +48 (32) 72 85 800
faks: +48 (32) 72 85 803
e-mail: garr@garr.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.garr.pl>

Województwo świętokrzyskie

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Sienkiewicza 53
25-002 Kielce
tel.: +48 (41) 344 43 92
faks: +48 (41) 368 02 21
e-mail: sekretariat@siph.com.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.siph.com.pl>

Województwo warmińsko-mazurskie

Warmińsko-Mazurska Agencja
Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie
pl. gen. Józefa Bema 3
10-516 Olsztyn
tel.: +48 (89) 521 12 50
faks: +48 (89) 521 12 60
e-mail: wmarr@wmarr.olsztyn.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.wmarr.olsztyn.pl>

Województwo wielkopolskie

Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Koninie
ul. Zakładowa 4
62-510 Konin
tel.: +48 (63) 245 30 95
faks: +48 (63) 242 22 29
e-mail: arr@arrkonin.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.arrkonin.org.pl>

Województwo zachodniopomorskie

Zachodniopomorska Agencja Rozwoju
Regionalnego SA
ul. Świętego Ducha 2
70-205 Szczecin
tel.: +48 (91) 432 93 21, +48 (91) 488 24 88
faks: +48 (91) 432 93 22, +48 (91) 488 26 26
e-mail: zarzad@zarr.com.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.zarr.com.pl>

Dane teleadresowe pozostałych punktów dorad-
czych działających w Krajowym Systemie Usług
umieszczono na stronie internetowej:
<http://www.ksu.parp.gov.pl>

Sieć Enterprise Europe Network działa od 1 stycz-
nia 2008 r. Sieć została powołana w ramach Pro-
gramu Ramowego na rzecz Konkurencyjności i Inno-
wacji (Competitiveness and Innovation Framework
Programme 2007-2013 – CIP) i łączy w sobie doro-
bek i zalety dwóch poprzednio działających na
rzecz sektora MSP sieci: Euro Info Centres i Inno-
vation Relay Centres. Sieć oferuje małym i średnim
przedsiębiorstwom kompleksowe usługi, które mają
im pomóc w pełni rozwinąć ich potencjał i zdolności
innovacyjne. Sieć Enterprise Europe Network jest
także pośrednikiem umożliwiającym instytucjom
Unii Europejskiej pełniejszą orientację w potrze-
bach małych i średnich przedsiębiorstw.
Adres strony internetowej: <http://www.een.org.pl>

Dane teleadresowe punktów informacyjnych sieci
EEN w Polsce można znaleźć na stronie internetowej
<http://www.een.org.pl> w zakładce „Kontakt”.

**Serwis informacyjny Ministerstwa Nauki i Szkol-
nictwa Wyższego** – zawiera informacje m.in. na temat
programów naukowo-badawczych dla przedsię-

biorców, ponadto publikuje ciekawe podręczniki i raporty z zakresu sektora B+R, a także zawiera akty prawne oraz informacje na temat funduszy europejskich. Adres strony internetowej:

<http://www.nauka.gov.pl>

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE

– prowadzi działalność informacyjną, szkoleniową i doradczą dotyczącą 7. Programu Ramowego UE (7. PR), który jest największym instrumentem finansowania badań naukowych w Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Współpracuje z Regionalnymi Punktami Kontaktowymi, które informują przedsiębiorców, ośrodki naukowo-badawcze oraz osoby fizyczne na temat międzynarodowej współpracy badawczej i technicznej, rozwoju badań i innowacji oraz promocji współpracy przemysłu z ośrodkami badawczo-rozwojowymi.

Instytut Podstawowych Problemów Techniki
Polskiej Akademii Nauk

Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

ul. Żwirki i Wigury 81

02-091 Warszawa

tel.: +48 (22) 828 74 83, +48 (22) 828 74 86,

+48 (22) 828 74 87, +48 (22) 828 74 92, (22) 826 25 02

faks: +48 (22) 828 53 70

e-mail: kpk@kpk.gov.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.kpk.gov.pl>

Dane teled adresowe Regionalnych Punktów Kontaktowych można znaleźć na stronie internetowej

<http://www.kpk.gov.pl> w zakładce „Kontakt”.

Dla samorządowców

Jak samorzady mogą skorzystać na członkostwie Polski w UE? Jak pozyskać fundusze unijne na rozwój infrastruktury w gminie? Jak nawiązać współpracę z samorządami z innych krajów członkowskich UE? Oto informacje o instytucjach powołanych do działania na rzecz jednostek samorządowych.

Związek Województw RP – stanowi forum współpracy samorządów 16 polskich województw. Powołany został w celu wspierania rozwoju polskich regionów oraz ich promocji, zwłaszcza poza granicami RP. Aktywnie uczestniczy w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komitetu Regionów UE.

Biuro Związku Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa
tel.: +48 (22) 831 14 41
faks: +48 (22) 831 14 42
e-mail: biuro@zwrp.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.zwrp.pl>

Związek Powiatów Polskich (ZPP) – stowarzyszenie zrzeszające 319 powiatów i miast na prawach powiatów z całego kraju. Uczestniczy w pracach m.in. Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Realizuje wiele projektów informacyjnych i szkoleniowych dotyczących tematyki unijnej, przydatnej z punktu widzenia samorządów, prowadzi działalność wydawniczą i konferencyjną.

Związek Powiatów Polskich
siedziba:
Pałac Kultury i Nauki (19 piętro, pokój 1916)

pl. Defilad 1
00-901 Warszawa, skr. pocztowa 7
tel.: +48 (22) 656 63 34,
faks: +48 (22) 656 63 33
Biuro:
33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119
tel.: +48 (18) 477 86 00
faks: +48 (18) 477 86 11
e-mail: biuro@powiatypolskie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.zpp.pl>

Unia Metropolii Polskich (UMP) – współdziała w niej 12 głównych miast Polski: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław. Wszystkie miasta UMP są członkami zwyczajnymi Stowarzyszenia EURO CITIES, którego zadaniem jest reprezentowanie interesów metropolii wobec instytucji UE. Unia Metropolii Polskich uczestniczy m.in. w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komitetu Regionów UE. Unia Metropolii Polskich
Pałac Kultury i Nauki (18 piętro, p. 1801)

pl. Defilad 1,
00-901 Warszawa
tel.: +48 (22) 656 76 16
faks: +48 (22) 656 60 18
e-mail: kw@metropolie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.metropolie.pl>

Związek Miast Polskich (ZMP) – zrzesza 309 miast z całej Polski. Przedstawiciele ZMP uczestniczą m.in. w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Związek organizuje konferencje służące nawiązywaniu współpracy między miastami

członkowskimi a partnerami zagranicznymi, szkolenia i seminaria dotyczące funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego w ramach UE, a także regularne spotkania przedstawicieli miast zrzeszonych.

Związek Miast Polskich
ul. Robocza 46A
61-517 Poznań
tel.: +48 (61) 633 50 50
faks: +48 (61) 633 50 60
e-mail: biuro@zmp.poznan.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.zmp.poznan.pl>

Unia Miasteczek Polskich – zrzesza małe miasta, gminy wiejsko-miejskie i wiejskie. Prowadzi aktywne działania na rzecz promocji i rozwoju obszarów prowincjonalnych w Polsce i samorządności lokalnej. Uczestniczy w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Reprezentuje interesy tej kategorii gmin w kontaktach z rządem i parlamentem.

Unia Miasteczek Polskich
Rynek – Ratusz
56-100 Wołów
tel.: +48 (71) 319 13 24
faks: +48 (71) 319 13 03
e-mail: ump@wolow.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.ump.net.pl>

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) – zrzesza ponad 500 gmin wiejskich z całej Polski. Misją ZGWRP jest służba na rzecz społeczności gmin wiejskich, ze szczególnym wskazaniem na: rozwój demokracji lokalnej, stworzenie warunków lokalnego rozwoju gospodarczego, integrację gmin. Reprezentanci związku uczestniczą m.in. w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu

Terytorialnego oraz Komitetu Regionów UE. ZGWRP prowadzi działalność informacyjną i szkoleniową adresowaną do przedstawicieli gmin, obejmującą tematykę europejską, zwłaszcza w aspektach funkcjonowania samorządów gminnych w Polsce.

Związek Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Kantaka 4
61-812 Poznań
tel./faks: +48 (61) 851 74 18, +48 (61) 851 99 61
e-mail: biuro@zgwrp.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.zgwrp.org.pl>

Urzędy marszałkowskie – to samorzady województw wykonujące zadania administracji publicznej na szczeblu regionalnym. Pełnią również funkcje instytucji zarządzających środkami z funduszy strukturalnych w województwach.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże Juliusza Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław
tel.: +48 (71) 776 90 00
faks: +48 (71) 776 93 13
e-mail: umwd@dolnyslask.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.umwd.dolnyslask.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

pl. Teatralny 2
87-100 Toruń
tel.: +48 (56) 621 82 00,
+48 (56) 621 82 55
faks: +48 (56) 621 85 53
e-mail: urząd@kujawsko-pomorskie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.kujawsko-pomorskie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

ul. Spokojna 4
20-074 Lublin
tel.: +48 (81) 441 66 00
faks: +48 (81) 441 66 02
e-mail: marszalek@lubelskie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.lubelskie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

ul. Podgórna 7
65-057 Zielona Góra
tel.: +48 (68) 456 52 00
faks: +48 (68) 456 52 96
e-mail: kancelaria.ogolna@lubuskie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.lubuskie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź
tel.: +48 (42) 663 30 01, +48 (42) 663 30 00
faks: +48 (42) 663 30 02
e-mail: info@lodzkie.pl, marszalek@lodzkie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.lodzkie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

ul. Raclawicka 56
30-017 Kraków
tel.: +48 (12) 630 31 07, +48 (12) 630 35 07
faks: +48 (12) 630 31 26
e-mail: urzadz@malopolska.mw.gov.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.malopolskie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego

ul. Jagiellońska 26
03-719 Warszawa
tel.: +48 (22) 597 91 00, (22) 590 78 04,
(22) 590 78 02

faks: +48 (22) 597 92 90
e-mail: urzadz_marszalkowski@mazovia.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.mazovia.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

ul. Piastowska 14
45-082 Opole
tel.: +48 (77) 541 65 10, +48 (77) 541 65 11
faks: +48 (77) 541 65 12
e-mail: umwo@umwo.opole.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.umwo.opole.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

ul. Łukasza Ciepłińskiego 4
35-010 Rzeszów
tel.: +48 (17) 850 17 00
faks: +48 (17) 850 17 01
e-mail: urzadz@podkarpackie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.si.podkarpackie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1
15-888 Białystok
tel.: +48 (85) 749 75 49
faks: +48 (85) 749 75 67
e-mail: kancelaria@umwp-podlasie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.wrotapodlasia.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk
tel.: +48 (58) 32 61 555
tel./faks: +48 (58) 32 68 556
e-mail: marszalek@woj-pomorskie.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.woj-pomorskie.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

ul. Ligonja 46
40-037 Katowice
tel.: +48 (32) 202 40 40
faks: +48 (32) 251 99 99
e-mail: kancelaria@silesia-region.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.silesia-region.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce
tel.: +48 (41) 342 18 78
faks: +48 (41) 344 52 65
e-mail: kancelaria@sejmik.kielce.pl
Adres strony internetowej: <http://www.sejmik.kielce.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1
10-562 Olsztyn
tel.: +48 (89) 521 91 00
faks: +48 (89) 521 91 00
e-mail: marszalek@warmia.mazury.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.wrota.warmia.mazury.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 18 (pokój nr 127,
I piętro, budynek C)
61-713 Poznań
tel.: +48 (61) 854 17 99
faks: +48 (61) 852 60 07
e-mail: info@umww.pl
Adres strony internetowej: <http://www.umww.pl>

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Korsarzy 34
70-540 Szczecin

tel.: +48 (91) 480 72 43, +48 (91) 480 72 53
faks: +48 (91) 489 39 68
e-mail: marszalek@wzp.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.wzp.pl>

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) – dysponuje środkami przeznaczonymi na wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim, ponadregionalnym i lokalnym. Środki NFOŚiGW przeznaczone są na: ochronę powietrza, wód, przyrody i krajobrazu, przygotowanie ekspertyz i prowadzenie prac badawczych oraz częściowo na rozwój edukacji ekologicznej.

O środki finansowe z NFOŚiGW mogą się ubiegać zarówno jednostki samorządu terytorialnego, administracji państwowej i ochrony zdrowia, jak i przedsiębiorstwa, jednostki naukowe, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3a
02-673 Warszawa
tel.: +48 (22) 459 00 00, +48 (22) 459 01 00,
+48 (22) 459 03 70 (informacja)
faks: +48 (22) 459 01 01
e-mail: fundusz@nfosigw.gov.pl
Adresy stron internetowych:
<http://www.nfosigw.gov.pl>
<http://pois.nfosigw.gov.pl>

Dane teleadresowe Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dostępne są na stronie internetowej <http://www.nfosigw.gov.pl> w zakładce „Kontakt”.

Dla nauczycieli i młodzieży

Jak wyglądają systemy oświatowe w innych krajach UE? Czy nauczyciel może odbyć staż zawodowy w innym kraju UE? W jaki sposób młody człowiek może podjąć studia za granicą? Jak nawiązać kontakt z rówieśnikami w innych krajach? Jakie możliwości Unia Europejska daje młodym ludziom?

Serwis informacyjny Ministerstwa Edukacji Narodowej – zawiera aktualności na temat polskiej edukacji, informacje o funduszach europejskich przeznaczonych na wsparcie oświaty, programy edukacyjne, dokumenty i akty prawne.

Adres strony internetowej:

<http://www.men.gov.pl>

Program Comenius wspiera partnerską współpracę europejskich placówek edukacyjnych, uczestnictwo nauczycieli w kursach doskonalenia zawodowego oraz przygotowanie do pracy przyszłych nauczycieli.

Narodowa Agencja Programu „Uczenie się przez całe życie”

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel.: +48 (22) 463 10 00, +48 (22) 463 13 21

faks: +48 (22) 463 10 21

e-mail: comenius@frse.org.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.comenius.org.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE)

– koordynuje unijne programy edukacyjne w Polsce, w tym m. in. „Młodzież w działaniu”, „Uczenie się przez całe życie”, ERASMUS-MUNDUS i TEMPUS. FRSE prowadzi także Polskie Biuro Eurydice (Europejska Sieć Informacji o Edukacji), Narodowe Biuro

Kontaktowe e-Twinning i Krajowe Biuro Eurodesk Polska. Na stronie internetowej Fundacji znajdują się informacje na temat wszystkich programów edukacyjnych, w których realizację jest ona zaangażowana, w tym również ogłoszenia o konkursach oraz aktualności.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel.: +48 (22) 463 10 00

faks: +48 (22) 463 10 25

e-mail: kontakt@frse.org.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.frse.org.pl>

Program Erasmus jako część programu „Uczenie się przez całe życie” wspiera międzynarodową współpracę szkół wyższych, umożliwia wyjazdy studentów za granicę na część studiów i praktykę oraz wyjazdy zagraniczne nauczycieli akademickich w celu doskonalenia umiejętności i kwalifikacji, stwarza uczelniom możliwości współpracy z partnerami zagranicznymi przy realizacji projektów.

Narodowa Agencja Programu „Uczenie się przez całe życie” **Zespół Programów Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus, Ekspertów Bolońscy**

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel.: +48 (22) 463 13 21, +48 (22) 463 10 00

faks: +48 (22) 463 10 21

e-mail: erasmus@frse.org.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.erasmus.org.pl>

Program „Młodzież w działaniu” stworzono z myślą o aktywnych młodych ludziach, wyrażających chęć samodzielnej realizacji inicjatyw młodzieżowych,

udziału w edukacji pozaszkolnej, wymianach młodzieży, wolontariacie i projektach współorganizowanych z innymi podmiotami z krajów UE.

Narodowa Agencja Programu „Młodzież w działaniu”
ul. Mokotowska 43 (IV p.)

00-551 Warszawa

tel.: +48 (22) 463 10 00, +48 (22) 463 13 23

faks: +48 (22) 463 10 25, +48 (22) 463 10 26

e-mail: młodzież@młodzież.org.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.młodzież.org.pl>

Program eTwinning stworzono jako platformę współpracy bliźniaczych przedszkoli, szkół podstawowych i średnich w UE za pośrednictwem mediów elektronicznych oraz szkolenia nauczycieli. Realizuje projekty wielojęzyczne i wielokulturowe.

Narodowe Biuro Kontaktowe eTwinning

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel.: +48 (22) 463 14 00

faks: +48 (22) 463 10 21

e-mail: etwinning@frse.org.pl

Adresy stron internetowych:

<http://www.e-learning.org.pl>

<http://www.etwinning.net>

EURODESK – to europejski program informacyjny skierowany do młodzieży i osób pracujących z młodzieżą. Działając na poziomach europejskim, krajowym i regionalnym, program dysponuje siecią punktów informacyjnych. Instytucje zrzeszone w sieci punktów EURODESK udzielają informacji na temat możliwości podjęcia pracy, zdobycia funduszy, studiowania za granicą, udziału w stażach, wymianach i wolontariacie oraz pozyskania zagranicznych partnerów do projektów.

Krajowe Biuro Eurodesk Polska

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel.: +48 (22) 622 66 70

infolinia: 0 801 134 001

faks: +48 (22) 622 80 81

e-mail: eurodesk@eurodesk.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.eurodesk.org.pl>

Dane teled adresowe najbliższego punktu regionalnego EURODESK można znaleźć na stronie internetowej <http://www.eurodesk.org.pl> w zakładce „EURODESK w Polsce”.

Europejski Portal Młodzieżowy – powstał z inicjatywy Komisji Europejskiej, aby ułatwić młodym ludziom dostęp do istotnych dla nich informacji dotyczących UE. Portal zawiera m.in. informacje o możliwościach kształcenia w UE, w tym o nauce języków obcych, pracy w innych krajach członkowskich (również prac wakacyjnych, praktykach i stażach) oraz o wymianie młodzieżowej i wolontariacie europejskim. Znaleźć w nim można także praktyczne informacje dla podróżujących po Europie, informacje o organizacjach młodzieżowych i instytucjach zajmujących się problematyką młodzieży oraz o tym, jak wspierać działalność obywatelską podejmowaną przez młodych ludzi.

e-mail: eac-portal-youth@ec.europa.eu

Adres strony internetowej:

<http://europa.eu/youth>

PLOTEUS – portal o możliwościach kształcenia w Europie – zawiera informacje na temat możliwości kształcenia i szkoleń oraz o grantach i programach wymiany dostępnych na obszarze UE, a także opisy i wyjaśnienia systemów edukacyjnych w pań-

stwach członkowskich UE. Na stronie internetowej znalazł się też poradnik dla osób planujących przeprowadzkę do innego kraju: ogólne informacje o wybranym państwie, koszty utrzymania, opłaty za naukę i zakwaterowanie oraz aspekty prawne pobytu. Adres strony internetowej:

<http://europa.eu/ploteus>

Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli – to ośrodki wspierające kadry systemu oświaty. Publikują m.in. wyniki prac badawczych z zakresu problematyki edukacyjnej, przygotowują programy do reali-

zacji podczas zajęć lekcyjnych, prowadzą szkolenia dla kadr oświaty podnoszące jakość nauczania, kwalifikacje zawodowe i umiejętności wychowawcze, uczą prowadzenia ścieżek międzyprzedmiotowych w edukacji europejskiej i posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi w edukacji.

Dane teleadresowe ośrodków na terenie całego kraju można znaleźć na stronie internetowej Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli <http://www.codn.edu.pl> w zakładce „Linki/Instytucje”.

Dla rolników

Interesuje Cię, jak poprawnie wypełnić wniosek o dopłaty bezpośrednie? Jesteś młodym rolnikiem i chcesz wiedzieć, w jaki sposób Unia może Ci pomóc w prowadzeniu gospodarstwa?

Poniżej znajdziesz zestawienie punktów informacyjnych zlokalizowanych na terenie całego kraju.

Serwis informacyjny Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

– to kompleksowa informacja na temat polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich w kontekście Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Adres strony internetowej:

<http://www.minrol.gov.pl>

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

– to instytucja rządowa działająca na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Jej podstawowym zadaniem jest wdrażanie mechanizmów wsparcia unijnego dla polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich, stąd zajmuje się m.in. rentami strukturalnymi, pomocą finansową dla gospodarstw niskotowarowych lub działających na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), pomocą finansową dla przedsięwzięć rolno-środowiskowych, zalesianiem gruntów rolnych i dostosowywaniem gospodarstw rolnych do standardów UE, modernizacją przetwórstwa rolno-spożywczego w Polsce, marketingiem produktów rolnych, a także współfinansuje płatności bezpośrednie. Działa poprzez sieć oddziałów regionalnych biur powiatowych.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie

Centrala Agencji

ul. Poleczki 33

02-822 Warszawa

tel.: 0 800 38 00 84

faks: +48 (22) 318 54 30

e-mail: info@arimr.gov.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.arimr.gov.pl>

Oddziały regionalne ARiMR: Województwo dolnośląskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Dolnośląski Oddział Regionalny

ul. Giełdowa 8

52-438 Wrocław

tel.: +48 (71) 369 74 00

faks: +48 (71) 364 37 02

e-mail: dolnoslaski@arimr.gov.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.arimr.gov.pl>

Województwo kujawsko-pomorskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny

ul. Dąbrowskiego 4

87-100 Toruń

tel.: +48 (56) 619 83 00

faks: +48 (56) 652 12 99

e-mail: kujawsko_pomorski@arimr.gov.pl

Województwo lubelskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Lubelski Oddział Regionalny

Elizówka 65A i B

21-003 Ciecierzyn

tel.: +48 (81) 756 88 20

faks: +48 (81) 756 39 41

e-mail: lubelski@arimr.gov.pl

Województwo lubuskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Lubuski Oddział Regionalny

al. Zjednoczenia 104
65-120 Zielona Góra
tel.: +48 (68) 329 27 00
faks: +48 (68) 451 94 49
e-mail: or04@arimr.gov.pl

Biurowo Wsparcia Inwestycyjnego
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Walczaka 106

66-400 Gorzów Wielkopolski
tel.: +48 (95) 720 81 73
faks: +48 (95) 722 76 48

Województwo łódzkie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Łódzki Oddział Regionalny
al. Piłsudskiego 84
92-202 Łódź
tel.: +48 (42) 675 67 00, +48 (42) 675 67 10
faks: +48 (42) 674 60 92
e-mail: lodzki@arimr.gov.pl

Województwo małopolskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Małopolski Oddział Regionalny
ul. Lubicz 25
31-503 Kraków
tel.: +48 (12) 629 80 10
faks: +48 (12) 421 13 11
e-mail: malopolski@arimr.gov.pl

Województwo mazowieckie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Mazowiecki Oddział Regionalny
al. Jana Pawła II 70
00-175 Warszawa
tel.: +48 (22) 536 59 40
faks: +48 (22) 860 29 85
e-mail: mazowiecki@arimr.gov.pl

Województwo opolskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Opolski Oddział Regionalny
ul. Wrocławska 170 G
45-836 Opole
tel.: +48 (77) 401 84 00, +48 (77) 401 84 01
faks: +48 (77) 457 45 23
e-mail: opolski@arimr.gov.pl

Województwo podkarpackie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Podkarpacki Oddział Regionalny
al. Rejtana 36
35-310 Rzeszów
tel.: +48 (17) 875 60 00
faks: +48 (17) 864 25 60
e-mail: podkarpacki@arimr.gov.pl

Województwo podlaskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Podlaski Oddział Regionalny
ul. Nowa 2
18-400 Łomża
tel.: +48 (86) 215 63 11, +48 (86) 215 63 12
faks: +48 (86) 216 45 13
e-mail: podlaski@arimr.gov.pl

Biurowo Wsparcia Inwestycyjnego w Białymstoku
ul. Lipowa 32A
15-427 Białystok
tel.: +48 (85) 742 97 40
faks: +48 (85) 742 96 35

Województwo pomorskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Pomorski Oddział Regionalny
ul. Kołłątaja 1
81-332 Gdynia
tel.: +48 (58) 668 60 00, +48 (58) 668 60 01
faks: +48 (58) 669 68 44
e-mail: pomorski@arimr.gov.pl

Województwo śląskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Śląski Oddział Regionalny
ul. Sobieskiego 7
42-200 Częstochowa
tel.: +48 (34) 378 28 00
faks: +48 (34) 324 94 28
e-mail: slaski@arimr.gov.pl

Województwo świętokrzyskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Świętokrzyski Oddział Regionalny
ul. Warszawska 430
25-414 Kielce
tel.: +48 (41) 349 09 00
faks: +48 (41) 332 84 02
e-mail: swietokrzyski@arimr.gov.pl

Województwo warmińsko-mazurskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Warmińsko-Mazurski Oddział Regionalny
ul. św. Wojciecha 2
10-038 Olsztyn
tel.: +48 (89) 521 09 20, +48 (89) 522 98 22
faks: +48 (89) 522 98 25
e-mail: warminsko_mazurski@arimr.gov.pl

Województwo wielkopolskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Wielkopolski Oddział Regionalny
ul. Strzeszyńska 36
60-479 Poznań
tel.: +48 (61) 845 56 00
faks: +48 (61) 840 06 93
e-mail: wielkopolski@arimr.gov.pl

Województwo zachodniopomorskie

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Zachodniopomorski Oddział Regionalny

ul. Szafera 10

71-245 Szczecin

tel.: +48 (91) 469 84 00, +48 (91) 469 84 01

e-mail: zachodniopomorski@arimr.gov.pl

Informację o najbliższym Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa można znaleźć na stronie internetowej <http://www.arimr.gov.pl> w zakładce „Oddziały regionalne”.

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA – działa w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa, rynków rolnych, a także rybołówstwa, rybactwa i leśnictwa oraz wdraża programy pomocy zagranicznej dla tych sektorów. Informuje na temat sektora rolno-spożywczego i Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce, a także realizuje projekty doradcze i szkoleniowe na rzecz administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych rolniczych i wiejskich oraz rolników i mieszkańców wsi.

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA
ul. Wspólna 30

00-930 Warszawa

tel.: +48 (22) 623 19 01

faks: +48 (22) 623 19 09

e-mail: fapa@fapa.org.pl, sekretariat@fapa.org.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.fapa.org.pl>

AGRO-INFO – sieć informacyjno-doradcza, składająca się z ponad 60 ośrodków działających na terenie całego kraju. Informuje społeczności wiejskie i przedsiębiorców branży rolno-spożywczej m.in. o możliwościach korzystania ze wsparcia finansowego w ramach realizacji programów Wspólnej Polityki Rolnej oraz o warunkach dostosowania gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw do wymogów UE.

Biuro Rozwoju Lokalnego i Inicjatyw
Obywatelskich

Biuro w Warszawie
ul. Górnośląska 4a
00-444 Warszawa
tel.: +48 (22) 450 99 76
faks: +48 (22) 450 99 75
e-mail: cofund@cofund.org.pl

Adresy stron internetowych:

<http://www.cofund.org.pl>

<http://www.agro-info.org.pl>

Informację o najbliższym ośrodku Agro-Info można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.cofund.org.pl>, <http://www.agro-info.org.pl>

Do poczytania

Pisziesz pracę magisterską na temat związany z integracją europejską? Potrzebujesz materiałów do referatu? Jesteś doktorantem i szukasz unijnych dokumentów źródłowych?

Skorzystaj z dostępu do specjalistycznych opracowań, dokumentacji, pism i biuletynów.

Centra Dokumentacji Europejskiej (CDE) (European Documentation Centres – EDC) – są szczególnie pomocne dla studentów i pracowników naukowych zainteresowanych problematyką integracji europejskiej. W swoich zasobach mają m.in. wydawnictwa Urzędu Oficjalnych Publikacji Unii Europejskiej w Luksemburgu, w tym bieżące wydania Dziennika Urzędowego UE (dostępne w postaci drukowanej bądź na płytach CD).

W państwach członkowskich Unii Europejskiej istnieje blisko 400 Centrów Dokumentacji Europejskiej, a na świecie jest ich ponad 600. W Polsce jest obecnie 16 takich ośrodków.

Województwo dolnośląskie

Uniwersytet Wrocławski – Ośrodek Badań i Dokumentacji Unii Europejskiej

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

Centrum Dokumentacji Europejskiej

ul. Uniwersytecka 22/26

50-145 Wrocław

tel.: +48 (71) 375 20 69

e-mail: rkielbus@prawo.uni.wroc.pl

Adres strony internetowej:

<http://prawo.uni.wroc.pl/ine>

Województwo kujawsko-pomorskie

Wyższa Szkoła Gospodarki – Centrum Dokumentacji Europejskiej

ul. Garbary 2 (budynek B)

85-229 Bydgoszcz

tel.: +48 (52) 567 07 75

e-mail: cde@byd.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.cde.wsg.byd.pl>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika – Centrum Dokumentacji Europejskiej

ul. Gagarina 13

87-100 Toruń

tel.: +48 (56) 611 44 01

e-mail: cde@bu.uni.torun.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.bu.uni.torun.pl/cdeis.html>

Województwo lubelskie

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej – Centrum Dokumentacji Europejskiej

ul. Radziszewskiego 11

20-031 Lublin

tel.: +48 (81) 537 58 91

e-mail: cde@hektor.umcs.lublin.pl

Adres strony internetowej:

http://www.bg.umcs.lublin.pl/nowa/centrum_eu.php

Województwo łódzkie

Instytut Europejski – Centrum Dokumentacji Europejskiej

ul. Piotrkowska 262/264

90-361 Łódź

tel.: +48 (42) 291 03 15

e-mail: rcie@ie.lodz.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.ie.lodz.pl>

Województwo małopolskie

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego

w Krakowie – Centrum Dokumentacji Europejskiej

ul. Rakowicka 27

31-510 Kraków
 tel.: +48 (12) 293 57 86
 e-mail: cde@bibl.uek.krakow.pl
 Adres strony internetowej:
<http://kangur.uek.krakow.pl/biblioteka/cde/>

Województwo mazowieckie

Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego
 – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 al. Niepodległości 22
 02-653 Warszawa
 tel.: +48 (22) 553 33 04
 e-mail: europauw@uw.edu.pl
 Adres strony internetowej:
http://www.ce.uw.edu.pl/biblioteka/informacja_europejska.html

Kolegium Europejskie Natolin – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 ul. Nowoursynowska 84
 02-797 Warszawa
 tel.: +48 (22) 545 94 40
 e-mail: library@coleurop.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.library.coleurop.pl/edc.htm>

Szkoła Główna Handlowa – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 ul. Rakowiecka 22b
 02-521 Warszawa
 tel.: +48 (22) 564 97 39
 e-mail: cde@sgh.waw.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.sgh.waw.pl/ogolnuczelniane/biblioteka/cde/>

Województwo opolskie

Uniwersytet Opolski – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 ul. Oleska 48

45-060 Opole
 tel.: +48 (77) 452 75 23
 e-mail: edc@uni.opole.pl
 Adres strony internetowej:
<http://www.edc.uni.opole.pl>

Województwo pomorskie

Uniwersytet Gdański – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 al. Armii Krajowej 110
 81-824 Sopot
 tel.: +48 (58) 523 13 06
 e-mail: cdesopot@gnu.univ.gda.pl
 Adres strony internetowej:
<http://ekonom.univ.gda.pl/obie/cde.html>

Województwo śląskie

Biblioteka Śląska w Katowicach – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 pl. Rady Europy 1
 40-021 Katowice
 tel.: +48 (32) 208 38 64, +48 (32) 208 38 79,
 +48 (32) 208 37 16
 e-mail: cde@bs.katowice.pl
 Adres strony internetowej:
http://www.bs.katowice.pl/obibliotece/czytelnie/czyt_cde_po.php

Województwo warmińsko-mazurskie

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski – Centrum Dokumentacji Europejskiej
 ul. Oczapowskiego 12b
 10-719 Olsztyn
 tel.: +48 (89) 523 44 98
 e-mail: cde@uwm.edu.pl
 Adres strony internetowej:
<http://cde.uwm.edu.pl/index.php>

Województwo wielkopolskie

Akademia Ekonomiczna w Poznaniu – Centrum Dokumentacji i Badań Europejskich
ul. Powstańców Wielkopolskich 16
61-894 Poznań
tel.: +48 (61) 854 33 21
e-mail: cdibe@ue.poznan.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.ae.poznan.pl/pages/i/1/1207.php>

Województwo zachodniopomorskie

Uniwersytet Szczeciński – Centrum Informacji i Dokumentacji Europejskiej
ul. Tarczyńskiego 1
70-387 Szczecin
tel.: +48 (91) 444 24 08
e-mail: cide@bg.szczecin.pl
Adres strony internetowej:
<http://cide.univ.szczecin.pl>

Biuletyn Biura Informacji Rady Europy
al. Niepodległości 22
02-653 Warszawa
tel.: +48 (22) 845 20 84, +48 (22) 853 57 73
faks: +48 (22) 853 57 74
e-mail: informwarsaw@coe.int
Adres strony internetowej:
<http://www.coe.org.pl>

Biuletyn OCIPE – miesięcznik wydawany przez Katolickie Biuro Informacji i Inicjatyw Europejskich w Warszawie, szczególnie ważny dla osób zainteresowanych problematyką wartości chrześcijańskich i ogólnoludzkich w procesie integracji europejskiej. Można w nim znaleźć artykuły, dokumenty oraz wypowiedzi osób związanych z Kościołem, a także informacje o działalności Komisji Episkopatów Unii Europejskiej (COMECE) oraz Konferencji

Kościółów Europejskich (KEK).
Biuletyn OCIPE ul. Narbutta 21
02-536 Warszawa
tel.: kom. +48 692 585 752
e-mail: ocipe@ocipe.org.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.ocipe.org.pl>

Biuletyn Biura Informacji Rady Europy – kwartalnik przybliżający obywatelom sprawy, którymi zajmuje się Rada Europy. Pierwsze numery poświęcone były historii, strukturze i funkcjonowaniu Rady Europy. Poszczególne wydania dotyczyły m.in. praw człowieka, ochrony środowiska, edukacji europejskiej, mniejszości narodowych, samorządu terytorialnego. Od 2002 r. w Biuletynie zaczął się systematycznie ukazywać Wybór orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich.

Studia Europejskie – kwartalnik Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Czytelnicy mogą w nim znaleźć artykuły opisujące wyniki badań naukowych na temat integracji europejskiej. Kwartalnik można zaprenumerować zarówno w wersji drukowanej, jak i elektronicznej.

Studia Europejskie
al. Niepodległości 22
02-653 Warszawa
tel./faks: +48 (22) 553 33 01 (sekretariat)
tel./faks: +48 (22) 553 33 06 (program wydawniczy)
e-mail: europauw@uw.edu.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.ce.uw.edu.pl>

Yearbook of Polish European Studies – anglojęzyczny rocznik naukowy wydawany przez Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego. Publiko-

wane w nim artykuły polskich autorów zajmujących się problematyką europejską, pisane są głównie z myślą o odbiorcach zagranicznych. Pismo prezentuje aktualny stan badań prowadzonych w Polsce w zakresie studiów europejskich. Jest wydawane w formie drukowanej, natomiast na stronie internetowej dostępne są spisy treści wszystkich tomów oraz pełne wersje wybranych tekstów naukowych.

Yearbook of Polish European Studies
al. Niepodległości 22
02-653 Warszawa
tel./faks: +48 (22) 553 33 06
e-mail: europauw@uw.edu.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.ce.uw.edu.pl>

Nowa Europa. Przegląd Natoliński – periodyk wydawany od 2005 r. przez Centrum Europejskie Natolin, poświęcony aktualnym wydarzeniom i najważniejszym zagadnieniom z zakresu problematyki integracji europejskiej. Kolejne jego edycje mają charakter monograficzny i zawierają teksty uznanych autorów zagranicznych i krajowych. Redakcja „Nowej Europy”

Centrum Europejskie Natolin
ul. Nowoursynowska 84
02-797 Warszawa
tel.: +48 (22) 545 98 14
faks: +48 (22) 649 17 97
e-mail: nowaeuropa@natolin.edu.pl
Adres strony internetowej:
<http://www.natolin.edu.pl>

Rodzaje dokumentów wydawanych w ramach Unii Europejskiej – prawo UE dzieli się na pierwotne

i wtórne. Na prawo pierwotne składają się przede wszystkim: Traktat o funkcjonowaniu UE (dawny Traktat ustanawiający WE), Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Traktat o Unii Europejskiej (z późniejszymi uzupełnieniami i poprawkami), traktaty akcesyjne oraz tzw. ogólne zasady prawa UE. Prawo wtórne to prawo wydawane przez instytucje UE na podstawie prawa pierwotnego. Podstawowe akty składające się na unijne prawo wtórne tworzone przez organy UE to:

- **Rozporządzenia** – mają zasięg ogólny; wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich;
- **Dyrektywy** – wiążą wyłącznie państwa członkowskie i tylko te, do których są kierowane, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawiają jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków;
- **Decyzje** – wiążą w całości, mogą mieć charakter indywidualny – skierowane są wówczas do wskazanych adresatów, którymi mogą być zarówno państwa członkowskie, jak i osoby fizyczne lub prawne. Instytucje UE mają również możliwość wydawania decyzji niewskazujących adresatów;
- **Zalecenia i opinie** – nie mają mocy wiążącej. W aktach tych instytucje UE wyrażają swoje stanowisko w określonych kwestiach. Zalecenia i opinie nie tworzą obowiązków prawnych, a ich naruszenie nie pociąga za sobą konsekwencji prawnych.

Każdy z ww. wiążących typów aktów składających się na unijne prawo wtórne może mieć charakter aktu ustawodawczego i nieustawodawczego (tj. aktu delegowanego, wykonawczego oraz „bez przymiotnika”):

- akty ustawodawcze: rozporządzenia, dyrektywy i decyzje przyjmowane przez Parlament i Radę

w ramach zwykłej procedury ustawodawczej (akt przyjmowany jest wspólnie przez Parlament Europejski i Radę na wniosek Komisji Europejskiej) oraz w ramach jednej ze specjalnych procedur ustawodawczych (akt przyjmowany jest przez Parlament Europejski z udziałem Rady lub przez Radę z udziałem Parlamentu Europejskiego);

- **akty delegowane:** akty nieustawodawcze o zasięgu ogólnym, które uzupełniają lub zmieniają niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego, wydawane przez Komisję Europejską na podstawie upoważnienia (delegacji) zawartego w akcie ustawodawczym. Parlament Europejski i Rada sprawują nadzór nad wydawaniem przez Komisję aktów delegowanych: mogą zdecydować o odwołaniu przekazanych uprawnień albo też mogą uzależnić wejście w życie danego aktu delegowanego od braku sprzeciwu Parlamentu Europejskiego lub Rady w terminie określonym przez akt ustawodawczy; akty delegowane przyjmują formę rozporządzeń delegowanych, dyrektyw delegowanych i decyzji delegowanych Komisji Europejskiej;
- **akty wykonawcze:** akty wydawane przez Komisję Europejską (w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz w należycie uzasadnionych przypadkach przez Radę), jeśli konieczne jest zapewnienie jednolitych warunków wykonywania aktów prawnie wiążących; akty wykonawcze przyjmują formę rozporządzeń wykonawczych, dyrektyw wykonawczych i decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej. Wykonywanie prawa przez Komisję Europejską jest poddane kontroli państw członkowskich (w ramach tzw. komitologii, czyli procedur komitetowych), zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady.

Oprócz powyższych, uporządkowanych hierarchicznie typów aktów prawnych Unii Europejskiej,

w nielicznych, szczególnych przypadkach są przyjmowane akty prawne, które nie mają charakteru ustawodawczego, a zarazem nie są aktami delegowanymi ani wykonawczymi.

Do prawa wtórnego można zaliczyć też umowy międzynarodowe zawierane przez Unię i jej państwa członkowskie (choć czasem są one też traktowane jako odrębny rodzaj źródeł prawa). Umowy te zawierane są z państwami trzecimi oraz z organizacjami międzynarodowymi.

Wszystkie wyżej wymienione dokumenty są dostępne w bazie aktów prawnych EUR-Lex oraz w bazie danych dotyczącej procedur międzyinstytucjonalnych PreLex.

EUR-Lex

Na stronie internetowej bazy EUR-Lex znajdują się aktualne teksty aktów prawnych. Istnieją trzy sposoby wyszukiwania dokumentów:

- sprawdzenie w Dzienniku Urzędowym UE,
- przeszukanie bazy według kryteriów,
- sprawdzanie w zbiorach.

Dokumenty w zbiorach są podzielone na sześć podstawowych grup: traktaty, umowy międzynarodowe, prawo obowiązujące, dokumenty przygotowawcze, orzecznictwo, interpelacje poselskie.

Najczęściej stosowaną praktyką jest wyszukiwanie według słów zawartych w tytule lub w treści dokumentu.

Adres strony internetowej:

<http://eur-lex.europa.eu/pl/index.htm>

PreLex

Baza ta pozwala śledzić najważniejsze etapy procesu decyzyjnego, jak również umożliwia wgląd w prace poszczególnych instytucji UE uczestniczących

w procesie decyzyjnym. PreLex śledzi wszystkie projekty Komisji (akty legislacyjne i budżetowe, a także umowy międzynarodowe) oraz komunikaty od momentu ich przekazania do Rady lub Parlamentu Europejskiego do momentu ich przyjęcia lub odrzucenia. Odnośniki umożliwiają użytkownikom dostęp do elektronicznej wersji dostępnych tekstów (dokumenty COM/KOM, Dziennik Urzędowy, Biuletyn Unii Europejskiej, dokumenty Parlamentu Europejskiego, notatki prasowe itp.). Wyszukiwanie w tej bazie odbywa się za pomocą numeru dokumentu, numeru procedury lub słowa w tytule projektu.

Adres strony internetowej:

<http://www.ec.europa.eu/prelex>

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS UE) – stanowią część *acquis communautaire*, czyli unijnego dorobku prawnego. Szczególne znaczenie mają orzeczenia w przedmiocie interpretacji prawa UE wydawane w odpowiedzi na pytania prejudycjalne sądów krajowych. Zgodnie z art. 267 TFUE Trybunał Sprawiedliwości UE jest właściwy do orzekania w przedmiocie wykładni prawa UE oraz ważności aktów tego prawa.

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu są publikowane we wszystkich 23 językach urzędowych UE w Zbiorze orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości i Sądu (ang. Reports of Cases Before the Court of Justice and the Court).

Orzeczenia organów sądowych Unii Europejskiej można także odnaleźć w bazie danych znajdującej się na serwerze Trybunału Sprawiedliwości UE CURIA.

Każdy użytkownik wspomnianej bazy danych ma możliwość zapoznania się z orzecnictwem TS UE, korzystając z odnośnika znajdującego się na stronie głównej lub na każdej podstronie. Wyboru odpo-

wiedniego orzeczenia dokonuje się, wykorzystując jego numer lub korzystając z formularza wyszukiwania.

Zasady numeracji spraw. Postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE numerowane są na bieżąco w kolejności wpisu do rejestru. Pierwszy człon numeru jest symbolem sądu: „C” dla Trybunału Sprawiedliwości, „T” dla Sądu. Na przykład sprawa Euro-Lex European Law Expertise GmbH przeciwko Office for Harmonisation in the Internal Market przed Sądem jest oznaczona T-79/99. Drugi człon numeru oznacza rok wpisania do rejestru.

Adres strony internetowej:

<http://curia.europa.eu>

EU Bookshop – jest punktem dostępu do publikacji instytucji, agencji i innych organów UE wydawanych lub katalogowanych przez Urząd Oficjalnych Publikacji UE.

Obszerne noty bibliograficzne umożliwiają bezpośredni dostęp do treści publikacji. Większość publikacji można pobrać bezpłatnie w formacie PDF.

Można również zamówić pojedynczy egzemplarz drukowany każdej publikacji nieodpłatnej. W przypadku publikacji płatnych zamówienie zostaje przekazane do firmy, która jest krajowym dystrybutorem Urzędu Oficjalnych Publikacji.

Wyszukiwanie publikacji możliwe jest przy użyciu standardowej funkcji wyszukiwania lub przeszukiwania zasobów według dziedzin tematycznych lub autorów.

Adres strony internetowej:

<http://www.bookshop.europa.eu>

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – wydawany przez Urząd Oficjalnych Publikacji Unii Europej-

skiej oficjalny dziennik publikujący akty prawne UE w 23 wersjach językowych. Składa się z dwóch serii:

- serii L – publikującej nowe regulacje prawne (m. in. rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie),
- serii C – zawierającej informacje niemieszczące się w kategorii aktów prawnych (m. in. sprawozdania z prac Parlamentu, interpelacje poselskie i odpowiedzi na nie, orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE) oraz suplement S (wydawany w postaci elektronicznej na płytach CD dwa razy w tygodniu), zawierający ogłoszenia o przetargach. Informacje o przetargach dostępne są też w bazie danych TED – Tenders Electronic Daily dostępnej pod adresem <http://ted.europa.eu>

Seria C zawiera dodatkowo podserię (E), w której dokumenty publikowane są wyłącznie elektronicznie.

Dziennik Urzędowy jest publikowany w wersji drukowanej (koszt rocznej prenumeraty serii L i C wynosi 1000 €), dostępnej w Polsce za pośrednictwem przedsiębiorstwa Ars Polona, i w wersji kumulacji na płytach CD. Bezpłatnie w wersji internetowej Dziennik Urzędowy UE jest dostępny w ramach bazy EUR-Lex.

Przeszukiwanie Dziennika Urzędowego UE w bazie EUR-Lex można przeprowadzić, wybierając widoczną na stronie głównej zakładkę DZIENNIK URZĘDOWY. Na wyświetlonej podstronie można się zapoznać z najnowszym wydaniem Dziennika Urzędowego serii L i C lub też przywołać ich starsze wydania, podając rok publikacji, serię i numer w serii.

Skatalogowane i zarchiwizowane publikacje dostępne są w serwisie internetowym EU Bookshop. Office for Official Publications of the European

Union (Urząd Oficjalnych Publikacji Unii Europejskiej)

Rue Mercier 2,
L-2985 Luksemburg
tel.: 00 352 29291

e-mail: info@publications.europa.eu

Adres strony internetowej:

<http://publications.europa.eu>

Adres strony internetowej EUR-Lex:

<http://eur-lex.europa.eu/pl/index.htm>

Dystrybucją Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej w Polsce zajmuje się Centrala Handlu Zagranicznego Ars Polona SA

Ars Polona SA

Centrala Handlu Zagranicznego

ul. Obrońców 25

03-933 Warszawa

tel.: +48 (22) 509 86 00

faks: +48 (22) 509 86 10, +48 (22) 509 86 40,

+48 (22) 509 86 50

e-mail: arspolona@arspolona.com.pl

Adres strony internetowej:

<http://www.arspolona.com.pl>

Polskie tłumaczenia dokumentów europejskich

– poszukując polskiej wersji językowej danego dokumentu, możemy skorzystać z bazy dokumentów europejskich EUR-Lex lub bazy tłumaczeń aktów prawa UE.

Baza tłumaczeń aktów prawa UE

– zawiera polskie wersje językowe aktów prawnych przyjętych przed 1 maja 2004 r., opublikowane w wydaniu specjalnym Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. Teksty pobierane są z bazy EUR-Lex. Baza zawiera również sprostowania do aktów zamieszczonych w wydaniu specjalnym Dziennika Urzędowego UE. Wyszukiwanie dokumentu umożliwia

wykorzystanie: tytułu lub jego fragmentu, a także rodzaju dokumentu (np. dyrektywa, rozporządzenie), numeru CELEX oraz numeru naturalnego.

Baza tłumaczeń orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1955-2000 – zawiera tłumaczenia na język polski wyroków z lat 1955-2000 Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Sądu Pierwszej Instancji.

Adres strony internetowej EUR-Lex:

<http://eur-lex.europa.eu/pl/index.htm>

Baza terminologiczna:

<http://iate.europa.eu>

MSZ:

<http://www.msz.gov.pl>, www.polskawue.gov.pl

Baza tłumaczeń aktów prawa UE:

<http://www.ukie.gov.pl/dtc.nsf>

Baza tłumaczeń orzeczeń ETS:

<http://www.ukie.gov.pl/orzeczenia.nsf>

Numeracja aktów prawnych Unii Europejskiej

– wszystkie akty prawne wydane przez instytucje UE mają swój numer naturalny, czyli symbol klasyfikacyjny wykorzystujący klasyfikację alfanumeryczną. Przykładowy numer naturalny ma postać: **2010/1010/UE**, czyli Decyzja Rady Unii Europejskiej nr 1010 z roku 2010.

Ponadto stosuje się klasyfikację wywodzącą się z dawnej bazy prawa unijnego CELEX.

Symbol klasyfikacyjny CELEX (nazywany też numerem CELEX) zbudowany jest z szeregu cyfr i liter wg następującego schematu:

SrrrrT (T) nnn (n) gdzie:

- S oznacza numer sektora, z którego pochodzi dokument (oznaczenie cyfrowe lub literowe),
- rrrr oznacza rok w zapisie czterocyfrowym T (T) – jedno- lub dwuliterowe oznaczenie typu dokumentu (specyficzne dla konkretnego sektora)

- nnnn – numer dokumentu, zwykle tożsamy z numerem naturalnym.

Oto przykładowe numery CELEX:

Rozporządzenie Komisji nr 612/97 z dnia 7 kwietnia 1997 r.: 31997R0612

Dyrektywa Komisji 2010/37/UE z dnia 21 czerwca 2010 r.: 32010L0037

W 2005 r. strona internetowa bazy CELEX została zamknięta, a jej zawartość jest dostępna w zasobach EUR-Lex pod adresem:

<http://eur-lex.europa.eu/pl/index.htm>

Odmierna numeracja obowiązuje w zakresie orzecznictwa sądów europejskich.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
al. J.Ch. Szucha 23, 00-580 Warszawa
www.msz.gov.pl
www.polskawue.gov.pl